

KELEIVIS
DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS

Prenumerata Metams:

Amerikoje	\$3.00
Pietų Amerikoje	3.50
Kanadoje	3.50

Pusmetis Metų:

Amerikoje	\$1.50
Pietų Amerikoje	1.75
Kanadoje	1.75

Apskaičiuojant kainą klauskite laišku.
Kreipiantis su kokiais nors reikalais
adresuokite:

KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

KELEIVIS

THE TRAVELER - - - - - LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
LITHUANIAN WEEKLY

Represents over 75,000 Lithuanians in
New England, and about 1,000,000
in the United States

THE BEST ADVERTISING
MEDIUM

Advertising Rates
on Application

KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

NO. 26 Keleivio Telefonas: SO. BOSTON, BIRŽELIO-JUNE 30 D., 1948 M. Atskiro Numerio Kaina 7 centai 43 METAI

Jugoslavijos Tito 'Tročkistas'; Berlyne Naujas Įtempimas

Jugoslavijos Diktatorius Tito Išmestas iš Kompartijos — Sako, Jis Tročkistas, Sabotažnikas, Nacionalistas ir Kriministas — Berlyne Rusai Marina Badu 2 su puse Milijonų Žmonių — Aliantai Tariasi Ką Daryti?

Maskvos vyriausybė ir jos lėlių sudarytas "kominformas" (komunistų informacijos biuras) paskelbė, kad Jugoslavijos diktatorius Josef Broz-Tito yra išmestas iš komunistų eilių. Maskva sako, kad Tito užmiršo internacionalines komunistų tradicijas, kad jis išdavė Graikijos partizanų, kad jam artimesnės yra Vakarų valstybės, kaip proletarų tėvynė Sovietų Sąjunga, kad jis yra tročkistas ir t. t.

Maskva iškėlė prieš Tito galybę kaltinimų, bet nė vieno aiškaus prasikaltimo neįvardija. Maskva kviečia "sveiką komunistų partijos branduolį" Jugoslavijoje apsisvalyti nuo Tito ir pasukti Jugoslavijos politiką tikru komunistiniu keliu. Bet ar Jugoslavijos "sveikieji" komunistai jau nuvertė Tito, tai dar neaišku. Vieni spėlioja, kad Tito jau nuvainikuotas, o kiti šaltiniai sako, kad jis dar turi valdžią ir dar gali parodyti Maskvai savo ragus.

Tito "nusidėjimas" dar tebėra paslaptis plačiamajam pasauliui, bet tai neabejojama yra gilus krizis už "geležinės uždangos" ir jo pasekmės bus didelės.

Tuo tarpu Berlyne rusai visai izoliavo ir užblokavo 2 su puse milijonus gyventojų amerikiečių, anglų ir francūzų zonose ir visai nepraleidžia ten maisto ir kitokių reikmenų nei keliais nei gelžkeliais. Amerikiečiai sutelkė daug orlaivų ir gabenė reikalingus daiktus oro keliu. Bet ilgai Berlyno nebus galima maitinti oro transportais ir reikės ką nors daryti, kad rusų blokadą pralaužus, o jei ne, tai reikės bėgti iš Berlyno ir palikti tą miestą rusams. Aukšti Amerikos, Anglijos ir Prancūzijos pareigūnai susitiko šį pirmadienį Londone ir tarėsi, kokių priemonių imtis, kad rusų begėdišką blokadą sulaužius. Amerikos vyriausybė per generolą L. Clay dar kartą pakartojo, kad amerikiečiai nesi-trauks iš Berlyno. Tą pat sako ir anglai.

BAISUS ZEMES DREBĖJIMAS PAPONIJOJ
Labai smarkus žemės drebėjimas šį pirmadienį Japonijoje pridūrė milžiniškus nuostolius. Daug miestų ypač pajūriuose labai nukentėjo, tūkstančiai žmonių liko be pastogės, o žuvusių skaičius siekia daug šimtų, bet tikras skaičius dar nėra žinomas. Amerikos kariuomenė Japonijoje nuo žemės drebėjimo nenukentėjo. Ypač skaudžiai nukentėjo Fukui miestas, kur po žemės drebėjimo kilo milžiniškas gaisras ir sunaikino visą miestą.

Pinigų Reforma Vokietijoje

Visoj vakarinėje Vokietijoje pravesta "rusiška" pinigų reforma. Visos senosios vokiškos markės turi būti išmainytos į naujas markes po 10 senųjų markių už vieną naują. Pinigai padėti bankuose išmainomi tokiu pat būdu, bet jei kas turi banke virš 5,000 markių, tai tik pusę pinigų bus galima paimti iš banko, o kita pusė liks "užšaldytose sąskaitose", kol bus patikrinta, iš kokių šaltinių pinigai paeina. Visos senosios vokiškos markės, kurios randasi užsienioose, nustoja savo vertės.

Griežta pinigų reforma jau atsiliepė į kainas, kurios staiga nukrito. Juodojo turgaus spekuliantai staiga prarado savo nelegališkų uždarbių. Naujoji vokiška markė bus verta 30 amerikoniškų centų.

Atvyko Lietuvių Tremtinių

1948 metų birželio mėn. 25 d. laivu Marine Flasher atvyko 16 lietuvių tremtinių iš Vokietijos, kurie išsiskirstė pas gimines ir draugus.

Atvyko: Pijus Bielskus, JAV pilietis; Jonas Januševičius, JAV pil.; Vitanis Maurutis, JAV pil.; Bronius Devyniškis; Viktoras Raulinaitis; Jonas Chatkevičius; Pranas ir Kazimiera Jakai; Margareta Kristopaitienė, JAV pil., su dukra Valerija ir sunum Romualdu; Pranas Linkus ir Bronius ir Ona Mažeikai su sunumis Valdemaru ir Jurgiu.

Atvykusius be giminių ir draugų pasitiko Lietuvos Gen. Konsulato Attache A. Simutis, kuris atvykusiems padėjo su formalumais.

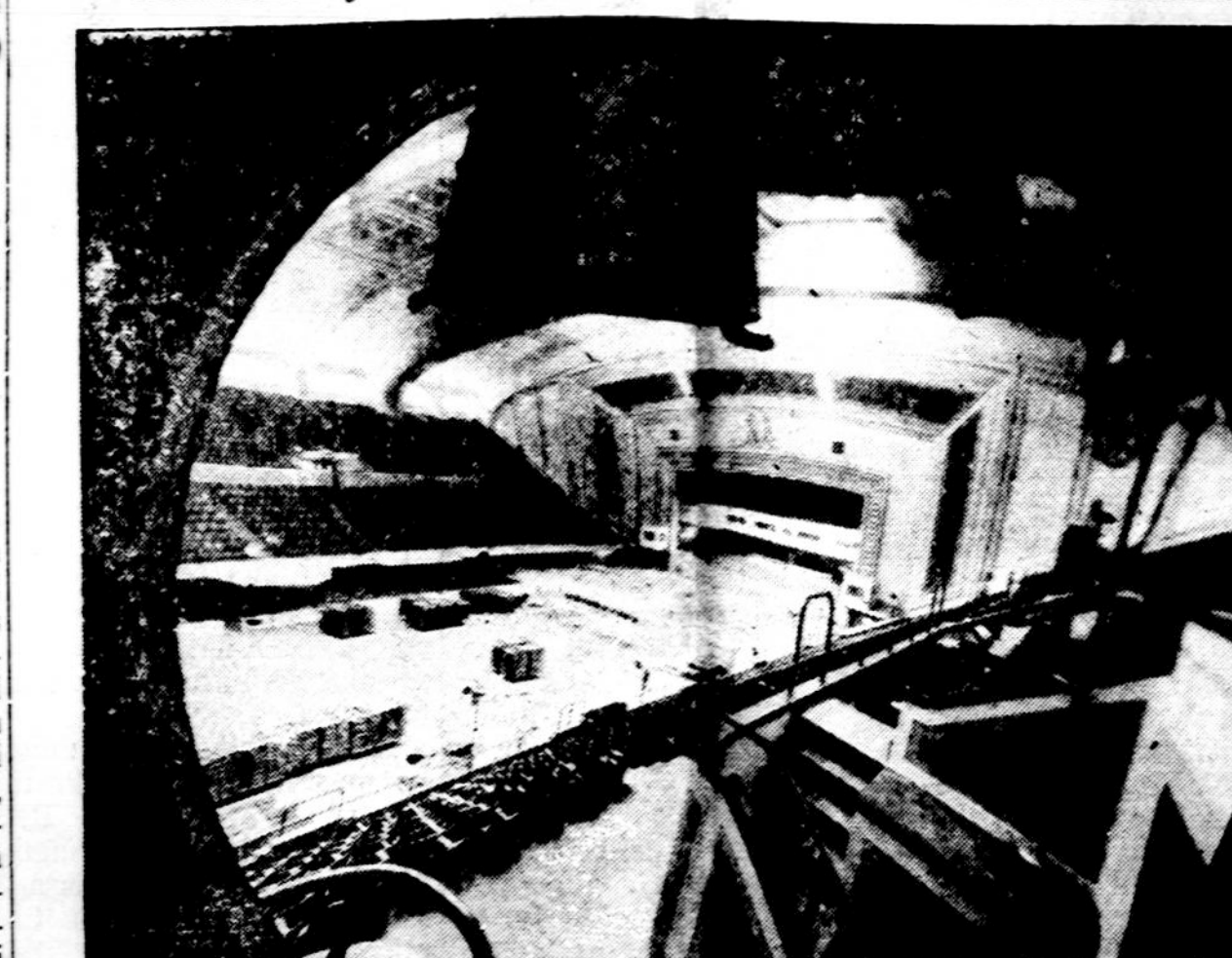
KONGRESMONAS SCOTT REPUBLIKONŲ PIRMININKAS

Republikonų partija išrinko savo nacionalinio komiteto pirmininku Pensilvanijos kongresmoną Hugh D. Scott, antro pasaulinio karo veteraną, kurs prieš įstodamas į karo laivyną 1940 metais buvo kongrese ir grįžęs iš karo vėl buvo išrinktas į atstovų rumus.

NAUJOSIOS ZELANDIJOS VULKANAS VEIKIA

Naujosios Zelandijos šiaurinė saloj pradėjo veikti didelis, 7,000 pėdų aukštumo vulkanas Ngauruhoe. Tyrinėtojai, kurie stebi to vulkano veikimą, sako, kad jis išspiauna į viršų kiekvieną minutę po 400 tonų degančios lavos ir pelenų, arba po 600,000 tonų per dieną. Vulkanas keletą metų buvo visai "užgesęs", bet praeitą savaitę vėl pabudo.

KONVENCIJŲ SVETAINĖ, KUR NOMINUOJAMI KANDIDATAI

Konvencijų svetainė Philadelphia, kur praeitą savaitę republikonų partija nominavo savo kandidatus į prezidento ir vice-prezidento vietas, o liepos 12 d. toje pačioje konvencijoje svetainėje susirinko ir demokratų partija nominuoti savus kandidatus. Republikonai nominavo New Yorko gubernatorių T. E. Dewey ir Kalifornijos gubernatorių E. Warren.

Šią Savaitę Suomiai Balsuoja

Liepos 1 ir 2 d. d. Suomijoje eina parlamento rinkimai. Kol kas suomių šešios partijos turi laisvę agituoti už savo kandidatų sąrašus, jų spauda nėra labai suvaržyta, kandidatų išstatymas buvo laisvas ir laukiamas, kad rinkimai praeis ramiai, jei Rusija neduos vietiniams komunistams įsakymo pradėti ginkluotą sukilimą.

Suomija yra paskutinė šalis anoj pusėj geležinės uždangos, kur piliečių demokratinės teisės dar nėra pažeistos. 1945 metais išrinktame Suomijos parlamente komunistai ir jų "bendrakeiviai" turėjo 51. Kiek jie laimės šią savaitę yra visokių speuliojimų, bet laukiama, kad jų atstovų skaičius sumažės.

SUĖMĖ 400 ŽYDŲ FASISTŲ

Izraelio kariuomenė ir policija padarė ablavą ir sugaudė 400 žydų "irgunistų", arba ginkluotų fašistų. Suimtieji padėti į kalėjimą. Irgun organizacijos vadas Beigin pasislypė nuo policijos ir nelegaliai leidžiamose atsiskaukimuose kaltina Izraelio vyriausybę, kad ji įveda Izraelio valstybėje "diktatūrą". Kautynėse prie Tel Avivo tarp Izraelio armijos ir irgunistų buvo sužeista 40 vyrų, o 12 buvo užmušta.

PREZIDENTAS PASIRASĖ VYRŲ DRAFTAVIMĄ

Prezidentas Trumanas pasirašė bilį apie šaukimą jaunų vyrų į armiją. Bus šaukiami nevedę vyrai nuo 19 iki 25 metų amžiaus atlikti karo tarnybą, kuri gali tęstis ne ilgiau, kaip 21 mėnesį. Po visą kraštą jau vėl veikia vyrų draftavimo komisijos, kurios po trijų mėnesių pradės imti vyrus į armiją.

Perspėja Austrus Saugotis 'Perversmo'

Amerikos kariška vyresnybė Austrijoje išspėjo austrių visuomenę, kad rusai ir vietiniai austrių bolševikai rengia Austrijoje tokį pat perversmą, kokį bolševikai padarė Vengrijoje. Jugoslavijos ir Čekoslovakijos. Amerikiečiai pataria austriams sustiprinti savo policiją ir būti budriems, kad rusai ir vietiniai penktakolumnistai neįvestų savo diktatūrą ir nepanaikintų pilietinių laisvių.

Mainieriai Laimėjo Pensijų Bylą

Mainierių unija laimėjo derybas su darbdaviais dėl uždarbių pakėlimo. Anglikasiai išsiderėjo uždarbių pakėlimą po 12 su puse centų į valandą, arba po \$1 į dieną.

Kartu su tuo mainierių unija laimėjo savo bylą dėl senatvės pensijų mokėjimo. Darbdaviai buvo iškėlę bylą teisme, kad teismas atidėtų pensijų išmokėjimus seniesiems mainieriams, kol bus išaiškintos pensijų kasos pajamos. Bet teismas atmetė tą skundą ir pripažino mainieriams teisę gauti senatvės pensijas pagal darbdavių ir darbininkų senesnę susitarimą.

HITLERIO MASINĖ GENGSTERIŲ IDEALAS

Vienas amerikietis, Christopher G. Janus iš Chicago, nupirko iš Stockholmo bizniserio Hitlerio asmeninį automobilį. Sako, Hitlerio karas gali būti kiekvieno prohibicijos laikų amerikoniško gengsterio "idealas". Karas valdoja 130 mylių per valandą, turi kulipkų nebijančius stiklus, yra šarvuotas ir ginkluotas. Tokia me karė didysis pasaulio gengsteris Hitleris važinėjo po Vokietiją. Pagal teismą tą karą reikėtų padovanoti Stalinui, kaip Hitlerio įpėdiniui.

Aukščiausias Teismas Baigė Posėdžius

Amerikos aukščiausias teismas Washingtono praeitą savaitę išsiskirstė vasaros atostogoms. Per 8 posėdžių mėnesius aukščiausias teismas išnėšė 1,100 sprendimų. Daugumas sprendimų buvo patvirtinimas žemesnių instancijų sprendimų.

Iš svarbesniųjų aukščiausio teismo sprendimų verta paminėti: Nutarimą, kad viešosios mokyklos neturi teisės dėti mokyklose tikybos, kad sutartis apie neįsileidimą į butus negrų ar kitų mažumų neturi teisinės galios, kad federalinė butų nuomų kontrolė yra teisėta, kad unijų spauda turi teisę vesti politinę propagandą ir kiti mažumų teises apsaugojantieji sprendimai.

GOODRICH PAKELĖ UŽDARBIUS 11 CENTŲ

Goodrich gumos kompanija pakėlė savo darbininkams uždarbius po 11 centų į valandą. Dabar jau 68,000 darbininkų gumos fabrikuose išsiderėjo be streiko 11 centų uždarbių pakėlimą į valandą.

RUSIJOS SIEMET GERAS DERLIUS

Sovietų centralinėje Azijoje ir šiaurės Kaukaze derlius jau suimamas ir iš Maskvos praneša, kad šiais metais derlius yra geras, o todėl Rusija turės užtenkamai duonos viduje ir galės išvežti ir į užsienius.

ARABIJOJ DAR EINA VERGŲ PREKYBA

Jungtinių Tautų leidžiamas žurnalas praneša, kad Arabijoje ir Yemen valstybėse dar eina gyva prekyba vergais. Tos prekybos centras yra šventasis magometonų miestas Mekka, kur galima turguje pirkti mažus vaikus, moteris arba ir vyriškus vergus. Daugiausiai vergų atgabenama iš Abisinijos ir kitų Afrikos kraštų.

Darbo Federacija Išėjo Prieš Republikonų Kandidatus

Wm. Green Sako, Darbininkai Nerems Republikonų — Republikonų Pasisekimą Priklausys nuo "Jų Pagelbininko Wallace'o" — Demokratų Partija Renkasi Konvencijon Liepos 12 dieną.

Marš. Sakalauskui Istatymai Nerašyti

Praeitą šeštadienį Amerikos karo policija sugavo Berlyne rusų kariuomenės Vokietijoje viršininką, maršalą Vasilij Sokolovskį. Jis važiuavo greičiau, negu yra leidžiama važiuoti amerikiečių zonoje Berlyne.

Karo policininkai norėjo maršalą Sokolovskį nugabenti į nuovadą, bet jis užsiožiuo ir nesutiko ten važiuoti. Vėliau buvo gautas įsakymas iš karo vyresnybės maršalą paleisti, o amerikiečių vadas generolas L. Clay pasiuntė jam atsiprašymą. Iš viso rusų maršalas išbuvo amerikiečių kareivių globoje apie pusę valandos. Už greitą važiuojimą jam jokios bausmės neteko mokėti. Rusijoje yra sakoma, kad "durniams įstatymai nerašyti", o Berlyne pasirodė, kad ir maršalui Sokolovskui įstatymai nėra taikomi.

Amerikos Darbo Federacijos pirmininkas William Green sako, kad darbininkai niekad nerems republikonų kandidatu. Pats Wm. Green yra demokratų partijos narys. Kai kurios Darbo Federacijos unijos skelbia, kad jos dar yra neapsisprendusios, kaip jos balsuos. Tarp kitų ir stipri vežikų unija (Teamsters' union) skelbia, kad Wm. Green neišreikšė jų pažiūrų.

Zada Dvasinti Italiją Badu

Italijos komunistų partijos vadas, Palmiro Togliatti-Ercoli, ką tik grįžo iš komunistų vadų pasitarimo Varšuvoje ir paskelbė viešai, kad Italijos komunistai visomis jėgomis priešins Marshallo planui ir stengsis, kad Italija negautų pagalbos iš Amerikos pagal Marshall planą. Jis sakė, kad Marshall planas gresia pavergti visą Italiją po Amerikos "jungu", o kadangi jis stovi už "laisvą Italiją", tai jis nenori nė Amerikos pagalbos.

PAWLING KAIMIEČIAI SVEIKINA DEWEY

Pawling, N. Y. kaimo gyventojai labai iškilmingai pasitiko New Yorko gubernatorių Thomas E. Dewey, kada jis grįžo iš Philadelphiajos republikonų konvencijos nominuotas kandidatu į prezidentus. Pawling kaimo gub. Dewey turi farmą ir dažnai ten gyvena, kada yra laisvas nuo gubernatoriaus pareigų Albany mieste.

ITALIJOS SOCIALISTŲ KONGRESAS TARIASI

Italijos kairiųjų socialistų partija šį pirmadienį pradėjo savo kongresą Genujos mieste. Kongrese eina dideli ginčai dėl tolimesnės partijos politikos. Pietro Nenni vedama partija susibičiuliavo su komunistais, o dėlto nuo partijos atskilo veikpusė jos narių, o pati partija rinkimuose labai skaudžiai pralaimėjo.

Dabar ginčijamasi ar partija turi tėti pragaistingą "vienybės" politiką su komunistais, ar vesti savarankią politiką.

Republikonų partijos konvencija praeitą savaitę išstatė kandidatus į prezidento ir vice-prezidento vietas. Kandidatu į prezidentus išstatytas New Yorko gubernatorius Thomas E. Dewey, o į vice-prezidentus išstatytas Kalifornijos gubernatorius Earl Warren. T. E. Dewey kandidatūra buvo išstatyta trečiame balsavime vienbalsiai, o pirmame balsavime T. E. Dewey gavo 434 balsus, antrame 515. Senatorius R. Taft pirmame balsavime gavo 224 balsus, o antrame — 274. H. Stasriekiečių vadas generolas L. Clay pasiuntė jam atsiprašymą. Iš viso rusų maršalas išbuvo amerikiečių kareivių globoje apie pusę valandos. Už greitą važiuojimą jam jokios bausmės neteko mokėti. Rusijoje yra sakoma, kad "durniams įstatymai nerašyti", o Berlyne pasirodė, kad ir maršalui Sokolovskui įstatymai nėra taikomi.

Amerikos Darbo Federacijos pirmininkas William Green sako, kad darbininkai niekad nerems republikonų kandidatu. Pats Wm. Green yra demokratų partijos narys. Kai kurios Darbo Federacijos unijos skelbia, kad jos dar yra neapsisprendusios, kaip jos balsuos. Tarp kitų ir stipri vežikų unija (Teamsters' union) skelbia, kad Wm. Green neišreikšė jų pažiūrų.

Wm. Green dar sakė, kad rinkimų rezultatai priklausys nuo to, kiek balsų sužvejos "republikonų partijos pagalbininkas H. Wallace".

Unijos apsispręs tik po to, kai demokratų partija išstatys savo kandidatus. Spėjama, kad liepos 12 dieną susirinkusi demokratų partijos konvencija išstatys prezidentą Trumaną savo kandidatu, o dėl vice-prezidento vietos dar daug speuliojama.

Po demokratų partijos konvencijos prasidės rinkiminė kampanija, kuri tęsis iki lapkričio mėnesio pradžios.

SAKO, IZRAELĮ VALDO "ISDAVIKAI"

Amerikos žydų organizacija "American League for a free Palestine" skelbia, kad naujoji Izraelio vyriausybė yra išdavikiška, nes ji slapstosi derybose su arabais jau sutiko pripažinti arabams Jaffos miestą ir Negeb dykumą pietinėje Palestinoje. Ta organizacija kaltina visus Izraelio vyriausybės narius ir kviečia žydus sekti fašistinę Irgun Zvai Leumi organizaciją.

\$900,000,000 MARSHALLO PLANUI

Iki šios savaitės trečiadienio Paul Hoffman, Marshall plano administratorius jau pasirašė išleisti 900 milijonų dolerių pagalbos Europos kraštams. Numatyta įvairūs užsakymai Amerikos dirbtuvėms ir dalis užsakymų duota užjurių kraštams pristatyti Europai trukstamų prekių.

APŽVALGA

LIETUVIŠKOS VIENYBĖS REIKALU

Lietuvių Socialdemokratų Sąjungos suvažiavimas pasisakė dėl mūsų lietuviškos visuomenės vieningo darbo Lietuvos vadavimo reikale. Suvažiavimas aiškiai ir nedviprasmiškai pasisakė už visų demokratiskųjų mūsų visuomenės jėgų vienijimą. Jei yra dar organizacijų, kurios nėra prisidėjusios prie Amerikos Lietuvių Tarybos, kurios stovi nuošalyje, jos turi jungtis apie bendrąjį mūsų visuomenės centrą ir vieningai dirbti Lietuvos vadavimo darbą.

Amerikos Lietuvių Taryba yra sukurta tam, kad mūsų organizuotos visuomenės jėgos būtų suderintos ir vieningai veiktų už nepriklausomos ir demokratiškos Lietuvos atstatymą. Toje prasme pasisakė ir didysis Amerikos Lietuvių Kongresas Chicagoje. Kas iš patriotiškųjų lietuvių drįstų šitam tikslui nepritari? O kas pritardamas gali nuošalyje stovėti ir neremti to tikslo savo darbu ir skatiku?

Kova už Lietuvos laisvę bus ilga ir sunki. Toje kovoje reikalinga visų lietuvių nuosirdi tarka, pasiaukojimas ir darbas.

Teko girdėti, kad ir Amerikos lietuvių tautininkai dabar jau pritaria A. L. Tarybos skelbiamam tikslui kovoti už nepriklausomos ir demokratiškos Lietuvos atstatymą. Deja, niekur viešai neteko užtikti tautininkų pasisakymo, kad jie tam tikslui pritaria. Kiek iki šiol buvo žinoma, tautininkai laikėsi 1926 metų gruodžio 17 dienos perversmo "kontinuiteto" ir niekada nepasmerkė to perversmo, niekada nepasmerkė Lietuvos liaudies teisių mindžiojimo. Jei jie pakeitė savo nusistatymą, tai jie savo naujo idėjinio krikšto metrikus nešiojasi kišenėse, bet visuomenei jų nerodo.

LSS suvažiavimas savo nutarime paminėjo savaime visiems lietuviams šiandien suprantamą reikalą: butent, Lietuvos vadavimo reikalams sukeltas lėšas sujungti į vieną išdą, kad jie nesimėtytų po privačių žmonių kišenės, bet būtų koncentruojami A. L. Tarybos izde ir eitų tiksliai tiems reikalams, kuriems jie renkami. Kada Amerikos Lietuvių Taryba vedė Lietuvos vadavimo vąją, kai kurie neaiškios valios žmonės tą vąją ardė ir darė rinkliavos Lietuvos vadavimo reikalui į savo organizacijų išdus. Iš tų pinigų tie atsisakydavo nepasitūti į Europą politinei lietuvių tremtinių atstovybei (VLK-ui) nė vieno cento. Pinigai kur tai dar tebera, ar gal tik jų likučiai kur nors randasi.

Aišku, kad tos lėšos ar jų likučiai turėtų būti pervedti į Amerikos Lietuvių Tarybos izdą, jei lietuvių tautininkai nutartų pakeisti savo politines gaires ir dėtis į visos demokratiškos visuomenės kovą už Lietuvos laisvę.

Lietuviams reikia vienybės. Nuosirdžios, demokratiškos, sutartinės. Kas stoji už vienybės, tas turi remti Amerikos Lietuvių Tarybą ir turi iš visos širdies dėtis į ilgą kovą už Lietuvos laisvės atkovoimą. To darbo talkininkų niekada nebus per daug.

Lietuviškos visuomenės vienybės problema nėra grupelės asmenų, susigundžiusių diktatoriško režimo

medaliais ir pasitraukusių iš mūsų senųjų visuomeninių organizacijų. Ta problema nėra nė ambicingų asmenų būrelis, kurie niekada ir niekur nepajėgia tilpti į jokios organizacijos rėmus. Bet mūsų vienybės pagrindinis klausimas yra subūrimas šimtų vietinio pobūdžio organizacijų, kurios į bendrąjį mūsų visuomenės politinį gyvenimą visai nesideda. Tai yra įvairiausios pašalpinės organizacijos, klubai, rateliai ir pan. Tų gausių organizacijų ir jų narių įtraukimas į kovą už Lietuvos laisvę, tai yra tikrasis kelias stiprinti būtina reikalingą lietuvišką vienybę.

REPUBLIKONŲ KANDIDATAI

Republikonų partijos konvencija pirmą kartą išstatė kandidatų prezidentus žmogų, kurs jau kartą buvo išstatytas ir nepaėjo. New Yorko valstijos gubernatorių, Thomas E. Dewey su lauzė partijos tradiciją ir vėl bus republikonų kandidatas. 1944 metais rinkimuose T. E. Dewey labai arti buvo priešies prie pergalės, jis, varžytynėse su prezidentu F. D. Roosevelt, buvo gavęs 22,006,278 balsus, o Rooseveltas surinko 25,602,505 balsus.

Thomas E. Dewey yra jaunas žmogus, gimęs 1902 metais. Jis pasirodė labai sumanus administratorius ir geras savo rinkiminės kampanijos organizatorius. Savo politinę karjerą jis pradėjo valstybės gynėjo (prokuroro) pareigose, kurias beedamas pasižymėjo griežtu valymu iš New Yorko didmiesčio sukčių ir rakečių.

Politiniai imant, gubernatorių T. E. Dewey yra "vidurio žmogus". Jis republikonų partijoje užima vidurinę poziciją: nuosaikus liberalas, nuosaikus republikonų konservatizme, nuosaikus ir santykiuose su darbo unijomis. Dabar prisidėjusio rinkimų kampanijoje T. E. Dewey aiškiai pasisakė prieš Mundt-Nixon bilių, kurs, T. E. Dewey akyse, atrodo neamerikoniškas ir priešingas tradiciniam šalies liberalizmui.

Kartu su kandidatu prezidentus T. E. Dewey, republikonai išstatė ir viceprezidentus labai stiprų kandidatą, Kalifornijos gubernatorių Earl Warren, labai populių gubernatorių, kurį praėjusiais rinkimais lygiai rėmė ir republikonai ir demokratai.

"Dewey-Warren sudarys labai stiprią kandidatų porą ir demokratų partijai teks įtempti visas jėgas, kad galėtų prieš republikonų kovą "tymą" atsilaikyti. Prezidentas Trumanas, kurs manoma bus demokratų kandidatas, turės iki dūgno išnaudoti republikonų kongreso nesugebėjimus ir reikalingus pasimėjimus.

Republikonų partijos rinkiminė platforma yra surašyta visiems priimtina "vidurio linija". Joje kiekvienas sakiny susideda iš dviejų dalių — viena dalis kas nors žada, o antroji dalis tą pažadą apriboja, arba apkausto miglotais bendrais posakiais. Sako, rinkiminės platformos yra priimamos tam, kad būtų kas žmonėms parodyti, o ne tam, kad jas vykdžius gyveniman. Todėl ne pagal paskelbtas platformas bus išrinktas busimas šalies prezidentas, bet pagal partijų populėrumą šiuo

BRAZILIJOS KARO AKADEMIJOS STUDENTAI

Brazilijos aukštosios karo mokyklos studentai atvyko į Ameriką, kur jie per 16 dienų važinėjo po kraštą ir susipažino su įvairiais kariškais įrengimais. Jie aplankė ir mūsų kariuomenės viršininką generolą Bradley (dešinė). Paveikslas nutrauktas Washingtono "pentagono name".

momentu, pagal jų vedamos rinkiminės kampanijos sumanymą ir pagal jų sugebėjimą pritraukti prie balsavimų savo naudai "neapsisprendusių" gyventojų dalį, kuri svyruoja tarp demokratų ir republikonų ir, patraukta į vieną ar kitą pusę, nulemia rinkimus. Prezidento Rooseveltto jėga buvo tame, kad jis visai nepoliti-

nių žmonių akyse, kurie šiaip jau visus politikierius skaito iš principo "melagiais", buvo laikomas "liaudies draugu".

Demokratų partija, turėdama kovoti prieš Dewey-Warren "tymą", skaudžiai pajus H. Wallace padarytą skylių jėgą balsuotojų eilėse, dargi jei ta "skylė" ir nebus labai žymi savo skaičiumi.

Bonifacas Dumoja

Kalbėsiu apie daktarą Bonifacą Ramanauską ir jo bonifacines "reformas".

Dr. Bonifacas nėra nei gėlonas, nei kriminaliniai politinis elementas. Jis yra tikrai katalikiškos ideologijos ir šventos nuosovybės principų išpažintojas. Tąja ideologija apsiginklavęs Bonifacas sumanė sureformuoti Lietuvos politinį gyvenimą, nors nei Lietuvos, nei politinės policijos savo "reformoms" praversti jis dar neturi. Jo "reformos" kol kas yra debesyse. Bet duok Bonifacui žvalgybą, jis tuoj prisimins Mykolo Juodojo obalsį: "Saudėme ir šaudysime".

Daktaras Bonifacas Ramanauskas rašo parapijinėje "Lietuvių Žiniose", kurios išleina Pittsburghe. Ir štai ką jis sako:

"Atgijus Lietuvai suformavo ir partijos, kurios jau nuo 1905 metų neoficialiai veikė ir kurstė nepriklausomybės atkurimą".

Taip mokytas daktaras išaiškino mūsų tautos praeities įdomų tarpą, kada Lietuvoje pradėjo kurtis politinės partijos ir žmonės pradėjo reikalauti nepriklausomybės.

Tas mokytas žmogus negirdėjo, kad lietuviškos partijos jau daug anksčiau pradėjo kurtis. Jis visai negirdėjo, kad viena tu partijų, Lietuvos Socialdemokratų Partija, jau 1896 metais visai oficialiai į savo programą įrašė Lietuvos nepriklausomybės reikalavimą. Daktaras to nežino, negirdėjo, bet rašo istoriją ir moko Pittsburgho davatkėles, kaip Lietuvą reformuoti.

Apsidurbęs su istorija, daktaras Bonifacas aiškina partijų kilmę visuomenėje ir sako:

Kad partijos "gimsta" iš tautos socialinio pasiskirstymo, mokytas daktaras nėra girdėjęs. Kad darbininkai, ukinkai, miestų buržuazija gali turėti skirtingus interesus, skirtingas pajūras ir ukio ir valstybės tvarkymą, daktarui neateina nė į galvą.

Daktaro Bonifaco pažūrą į partijų kilmę lengva suprasti. Jis yra katalikas, o bažnyčia moko, kad jos glėbyje yra visiems vietos. Todėl Bonifaco Lietuvoje:

"Kriščiūnys demokratai yra natūraliausiaji mūsų partija, savo šaknis turinti tautos masėje. Ji atstovauja kriščiūnišką visuomenės santvarką ir kriščiūnišką nuosavybės organizaciją... joje todėl gali tilpti ukinkai, valdininkai, darbininkai, amatininkai ir taip toliau".

Žodžiu, tai visų žmonių partija ir šalia jos visai nebereikia kitų partijų. "Katalikiška tauta", tai kodėl ji negali tilpti katalikiškoj partijoje ir tenkintis viena savo politinė atstovybe?

Bet ne. Bonifacas taip toli neina. Nei Vatikanas, nei lietuviškas kleras, su savo visokiais šviesių inteligentų priedėliais, dar nesijaučia stiprus, kad visas partijas "bonifacinę" Lietuvoje sulikviduoti. Kada popiežius darė sutartį su Musolinu, jis buvo pakrypes į fašistinį totalitarizmą, bet visai į fašizmą Vatikanas visgi nebuvo nugarėjęs. Mat, katalikų bažnyčia veikia įvairiuose kraštuose, kur sąlygos yra skirtingos. Todėl Vatikanas, norėdamas savo pasekėjus laikyti bendrame garde, turi tą gardą laikyti platų. Tame garde turi tilpti ir ispaniškas kleras, kurs bendrai su kruvino generolo Franko budeliais naikina eretikus. Tame garde turi tilpti ir demokratiška francūzų liaudies partija su Bidault priešakyje. Žiurint laiko ir vietos bažnyčios politika keičiasi. Bet jei nebūtų jokių kliūčių, jei bažnyčia galėtų daryti, kaip

ji nori, ji neabejojamai bandytų atkurti visame pasaulyje viduramžių laikus, kada popiežius buvo viso pasaulio šviesiškasis ir dvasiškasis galva su trijų aukštų karuna ant galvos. Bet tie laikai negrįš ir reikia taikintis prie naujų...

Todėl ir mokytas Bonifacas nežada busimoj Lietuvoje išnaikinti kitas partijas. Jis tik nori jų skaičių apriboti. Jis sako:

"Antra natūralinė partija būtų socialistai, pas mus pasivadinę liaudininkais. Tai sudarytų materialistinės ideologijos ir materialistinės nuosavybės santvarkos bloką. Lietuvoje neturintį masę šaknų, o tesirbojančių miesčionių... iš jų buvo atskilę socialdemokratai, su "parapijine mažuma", besilaiska n e i a ant kelių asmenų su dideliais namais (!) Kaune. Dar galėtų būti šalia "čigonų" partijos ir komunistai..."

Bravo, daktare. Gražiai pakalbėta. Tik, deja, į Lietuvos partijas daktaras pažūrėjo savo "sielos akimis", kaip jis jas norėtų matyti, o ne kaip jos laisvos sąlygos buvo ir vėl kada nors bus.

Kad klerikališkas žmogus nemylė socialdemokratų mes visai suprantame. Bet kodėl vadinti juos "čigonais" ir kodėl tik "kelias amenis" tematyti, kurie turėjo "didelių namus", tai mes su mūsų "materialistų" protu negalime suprast. Kai Bonifacas trupčiuką protiškaui paugęs, jis ir pats šitos savo kriščiūniškos išminties nebepajėgs suprasti.

Ateities Lietuvoje Bonifacas žada leisti veikti liaudininkams, o komunistus iš socialdemokratų jis žada išnaikinti. Jis dar žada leisti veikti ir liberalams, o "daugiau nereikia".

Bonifaco idealas "dvipartinė sistema, pasirodžiusi pavyzdinčiausia Anglijoje, Amerikoje".

Gaila mums daktaro, bet turime jį klausyti, kokiame pasaulyje jis gyvena, kad net nežino, jog Anglijoje jau treti metai valdo "trečioji partija". O jei žmogus nežino tokių faktų, tai jis tikrai tinka "bonifacinę" Lietuvai" reformas daryti ir zakrastijoje klapiuku pareigas eiti.

J. S.

Savanoris Su Arabais

THOMAS F. ALEXANDER

Airijos vidaus reikalų ministerio sunus, Thomas F. Alexander, stojo savanoriu į arabų kariuomenę ir kariavo prieš žydus. Musolinys jis buvo sužeistas, bet dabar jau pagijo ir vėl yra arabų legiono eilėse.

Musiškė planeta (žemė) tuo pačiu laiku eina trim kryptim: (1) ji sukasi apie savo ašį apie 500 jardu į sekundę; (2) ji sukasi apie saulę apie 19 mylių greičiu per sekundę; ir (3) kartu su saule ji lekia apie 12 mylių per sekundę Lyros žvaigždyno kryptimi.

Kas Savaitė

"Išvien, Kaip Žydai"

Kartais vartojame posakį "vieningi, kaip žydai". Bet kiek žydai yra vieningi, tai jau kita muzika.

Trumpa žinėlė iš Palestinos pateko į spaudą ir skaitėme, kaip Izraelio armijos kanuolės išdaužė žydų "irgunistų" laivą su ginklais. Palestinos pakrastyje. Keturias valandas fašistinės "Irgun" organizacijos kariai šaudėsi su naujai gimusios armijos kariais, o kai laivas pakrastyje išsprogo, tada tik susisaudymas aptilo, nes nebebuvo dėl ko ir mūstis.

Irgun Zvai Leumi yra ginkluota žydų fašistinė organizacija. Jos nariai puikiai mušėsi prieš arabus, bet jie nevengia ir saviškiams tautiečiams paleisti kulipką į kaktą, jei jų politikai tai yra naudinga. Ką tik gimusi naujoji valstybė jau turi savo sienose ginkluotą politinę partiją, kurios tikslas yra įvesti diktaturą ir plėsti Izraelio sienas... Gal kada sulauksime ir žydų pabėgėlių iš Izraelio valstybės?

Liokajų Seimas

Maskva sukvietė į Varšuvą "astuonių valstybių" konferenciją. Sako, suvažiavę Rusijos, Albanijos, Lenkijos, Rumunijos, Jugoslavijos (?), Bulgarijos, Čechoslovakijos ir Vengrijos atstovai pasitarti, kaip toliau vesti kovą prieš Marshall planą ir ką daryti su Vokietija. Suvažiavo ministerių pirmininkai ir užsienių reikalų ministrai.

Tas liokajinių ministerių suvažiavimas išklausė Viacšlovo Molotovo įsakymų ir išsiskirstė. Bet kokie yra tie naujesieji Maskvos įsakymai, dar tebespėjiojama. Ar bus pertvarkytas "kominformas"? Ar bus sukurta "nepriklausoma" rytinė Vokietija? Kokius naujus "taikos" ir melo manevers darys "padorusis" Joe prieš Marshallo planą? Tas Marshallo planas atrodė tikras dieglys Maskvos šone, bet ar lėlių tūncius Varšuvoje galės jam pakenkti, tai dar pamatysim.

Nominacijų "Dylai"

"Ar artimiausias J. A. Valstybių prezidentas bus T. E. Dewey ar A. H. Vandenberg, mano išmanymu, priklauso tikrai nuo vieno dalyko, ar gudrus ir apskurdus gubernatoriaus mandžeriai gali ir nori daryti reikalingus pasizadėjimus (deals)".

Šitai rašė vienas republikonų konvencijos stebėtojas kandidato ir prezidentus nominacijų išvakarėse.

Dabar po nominacijų mes žinome, ar nominaciniai "dylai" buvo padaryti ar ne. "Dylai" yra pažadai dėl tarnybų ir dėl kitokių busimų malonumų...

Teisingiausias budas išstatyti kandidatus būtų (kai kuriose valstijose jau ir praktikuojamas) atsisakymas pačių partijų balsuotojų. Tada būtų mažiau "dylų".

Kainos Aukštyrė

The Bureau of Labor Statistics skelbia, kad nuo balandžio vidurio iki gegužės vidurio kainos Amerikoje vėl pašoko į viršų ir "muša rekordus". Ypač pabrango maistas, jo kainos pašoko apie pusantro nuosimčio, o viso gyvenimo pabrangimas pakopė į viršų kiek mažiau vieno nuosimčio.

Tai reiškia, kad per tą vieną mėnesį mūsų doleriai, kuriais perkame maistą, nu-

krito po pusantro cento. Kol kongresas tarėsi nieko nedaryti dėl kainų kilimo, kainos tęsė savo ilgą kelionę į aukščiausias aukštybes.

Paklydo "Demokratijoj"

Adv. V. Rastenis, buvęs Lietuvos tautininkų partijos generalinis sekretorius, pasipiktino, kodėl Amerikoje daugelis lietuvių taip dažnai vartoja žodį "demokratiją", "demokratiškas" ir "demokratas". Jis sako, tas žmones klaidina, nes čia, girdi, yra ir republikonų partija, o jam tas žodis raižo jo jautrias ausis...

Advokatas V. Rastenis mėgsta demokratų paklaidinti Radviliškio stotyje, o šį kartą pats susipainiojo "demokratijoje", kaip vičiukas pakulose. Žinoma, jis tą daro tvčia, iš didelio gudrumo, kad parodytų Amerikos lietuviams, kokie jie neįsmanėliai, kad dargi republikonų partijos čia nėra pastebėję. Kas kita jis, vos čia atvyko, tuoj surado republikonus, o todėl... šalin iš kalbos demokratija.

Žodžiais žongliuoti tas buvęs "L. Aido" rašėjas ir diktatūros partijos "gensekretorius" moka. Politinis jonkaikiavimas jam visai tinka. Bet tie jo neva išjuokiami lietuvių pasakys pasakėčios žodžiais:

"Nors tavo kailiukas ir naujas, bet širdis tavo, broliu, ta pati..."

"14 Kartų Daugiau"

Bolševikų "Vilnis" didelėmis raidėmis pirmame puslapyje praneša tokią linksmą naujieną iš Lietuvos:

"Lietuvoje elektros energijos gamyba išaugo 14 kartų daugiau 1940 kiekiu".

Skamba įspudingai, bet ir melagingai. Paskaičius tą žinėlę pasirodė, kad Anykščių miestelyje buvo "rekonstruota" elektros stotis ir buk tai Anykščiuose, po stoties atstatymo, elektros pagaminama 14 kartų daugiau, negu 1940 metais. Ar pagaminama ar ne, tai ir "Vilnis" žmonės nežino, nes jokių palyginimo skaičių nė jie iš Lietuvos negauna. Jie tik varo propagandą už Maskvos okupanto, o kad geriau sektųsi žmonės suvedžioti, jie iš Anykščių gražaus, mažuliuko miestelio padarė visą Lietuvą.

Kas Čia Per "Cudai"?

Brooklyne siuvėjų unijos rinkimuose smetoniniai fašistiniai ir maskviniai bolševikai sudarė bendrą frontą ir agitavo už socialdemokratą Kazį Kudrotą. Socialdemokratai pasisakė prieš Kazį Kudrotą. Keista, ne tiesa?

Iš tikrųjų, nieko čia keista. Jei socialdemokratas atsimeta nuo savo organizacijos ir prieš organizacijos tarimą siekia žut but dasigauti kokios nors vietos, tada jis pasidaro "geras" ir komunistams ir fašistams. Jis jiems "geras", kai atsimeta nuo savo draugų ir maino įsitikinimus į netikrus balsų pažadus. Bet toks be principų socialdemokratas nebetenka teisės vadintis tuo vardu. "Nepartiškumas" tokiame žmogų pasidaro jo svyruojančios galvos nos priedanga, o čino ambicija užmuša ir savigarbos jausmą.

J. D.

Paveręs Lietuvą priešas nesigaili nieko jai naikinti. Ar, Tu, lietuvi, pagailėsi aukos ir neparemti ALT vykdomo Vajaus jai išlaikinti?

KAS NIEKO NEVEIKIA
TO NIEKAS NEPEIKIA

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO, RASO
TAS DUONOS NEPRASO

Suvažiavimų Tarimai

Lietuvių Socialdemokratų Sąjungos suvažiavimas vyko birželio 20 d. Bostone, tuoj po Lietuvių Darbininkų Draugijos suvažiavimo, kurs buvo diena anksčiau. Daugelis delegatų dalyvavo abejuose suvažiavimuose. Savo nutarimuose, kurie liečia bendrąją tarptautinę padėtį ir Lietuvos klausimą, abu suvažiavimai priėmė tuos pačius pareiškimus, kuriuos čia ir skelbiame. Savo organizacijos reikaluose abu suvažiavimai priėmė skirtingus tarimus.

Lietuvių Socialdemokratų Sąjunga veikia idėjinę vienybę su Amerikos Socialdemokratų Federacija ir bendroje krašto politikoje nesiskiria nuo tos bendrosios Amerikos darbininkų ir pažangiųjų inteligentų srovės. Bet Lietuvos klausime ir mūsų lietuviškos veiklos reikaluose lietuviai socialdemokratai turėjo pasisakyti ir savo tarimus įteikė ir Amerikos draugams ir mūsų šalies valdžiai. Nutarimai seka:

TARPTAUTINIŲ KLAUSIAIS PAREIŠKIMAS

Antrąjį Pasaulio Karą pradėjo Europos fašistų diktatorių ir Japonijos militaristų blokas, susitarus Rusijos sovietų valdžiai su Hitleriu dėl pasaulio pasidalinimo. Agresoriai buvo padrasinti nesantaika tarpe demokratinių Europos tautų, plačiai pasklidusiomis visuose jų sluoksniuose pacifizmo nuotaikomis ir Jungtinių Valstybių izoliacijos politika.

Pirmutinės agresorių aukos buvo mažos arba silpnai apginkluotos tautos, Azijoje, Afrikoje ir Europoje, gyvenančios diktatorių imperijų pašonėje. Visa eilė laisvų valstybių ir valstybių, įgyjusių nepriklausomybę Pirmojo Pasaulio Karo pasekoje, buvo užpultos, sunaikintos ir pavergtos, jų tarpe ir mūsų gimtasis kraštas, Lietuva. Toks pat likimas gresė ir senosioms demokratinėms tautomis, kurias antrasis karas užklupo beveik nepasiruošusias gintis.

Persivirą kovoję demokratų naudai davė Jungtinių Amerikos Valstybių galybė ir tas faktas, kad, karui beinant, sugriuvo "kraujų succententuos draugingumas" tarp Hitlerio ir Stalino. Plėšrioji Maskvos diktatura, paskatinusi Vokietijos nacius pradėti užkariavimo žygius Centralinėje ir Vakarinėje Europoje, buvo užpulta savo rudiųjų sąjungininkų ir tuo būdu prieš savo norą atsidūrė demokratų stovykloje. Kada, pagaliau, buvo laimėta pergalė prieš agresorius, tai Sovietų diktatoriai prisigriebė dar daugiau svetimų žemių ir uždėjo savo jungą kiekvienai tautai tarpe Rusijos ir Vakarų Europos;

be to, jie įsitvirtino rytinėje Vokietijoje.

Visose šalyse, kurios pateko Sovietų kontrolėn, Rusijos bolševikai kuria tokią pat ekonominę vergijos ir politinės tirionijos sistemą, kokia jau 30 metų viešpatuoja pačioje Rusijoje: visos nekomunistinės partijos tenai yra uždraustos; jų vadai, kurie nesuskubo patvirtinti užsienį, yra nužudyti arba sugrūsti į kalėjimus bei koncentracijos stovyklas: visa spauda yra subolševikinta, mokyklos paverttos leninizmo-stalinizmo propagandos įrankiais: darbininkų profesinės sąjungos ir kitos organizacijos yra atiduotos komunistams valdyti su policijos ir žvalgybos pagalba.

Pramonė, prekyba, susiekimo priemonės ir žemės ūkis tose šalyse, kaip ir Sovietų Rusijoje, yra imami į valdžios rankas; vienu šita sovietizacijos procesas jau yra įpusėjęs, kitur baigiamas.

Kiekvienam turi būti aišku, kad tai, kas šitose Stalino pajungtose šalyse daroma, nėra socializmas, dėl kurio kovojo darbo žmonės civilizotame pasaulyje per šimtą metų su viršum. Socializmo vyriausias tikslas suteikti laisvę žmogui, panaikinti žmogaus išnaudojimą žmogui, pašalinti socialinę ir ekonominę nelygybę visuomenėje, kad kiekvienas asmuo galėtų vystyti savo gabumus, džiaugtis gyvenimu ir naudotis materialinėmis bei dvasinėmis žmonių pažangos vaisiais.

Bolševikiškas komunizmas ne tikai nesuteikė šitokių galimybių darbo žmonėms, bet atėmė jiems ir tas politines teises, kurias jie buvo jau iškovoję. Darbininkai ir ukininkai Sovietų Sąjungoje ir kitose komunistų valdomose šalyse pasidarė beteisiai vergai ir baudžiauninkai. Tik jų išnaudojimai dabar yra ne privačiai asmenys, kapitalistai arba dvarininkai, o valdančioji komunistų partijos klika ir jos tarnai. Nuo jų nėra apsigynimo, nes jie turi visą galią savo rankose — jie rašo įstatymus, jie patys juos vykdo pagal savo nuojūrą, jie teisia ir baudžia.

Šitos nuožmios totalitarinės tirionijos galva sėdi Maskvos Kremliuje. Jisai yra net labiau pavojingas pasauliui, negu kad buvo Hitleris ir įvairių spalvų fašistai, diktatoriai, kadangi Stalino agentai yra suorganizavę stiprias "penktasias kolonas", kurios daugelyje šalių įsiskverbė į darbininkų judėjimą ir įvairias liberalines organizacijas. Šita diktatura visą laiką veržiasi priekyn, siekdama išplėsti savo galią, pagrobti naujų teritorijų, pajungti daugiau tautų. To rezultate, praėjus trejiems metams po karo, dar nėra taikos; ne tikai nėra taikos, bet didėja naujo pasaulio konflikto pavojus.

Nėra vilties, kad tą Rusijos agresorių galėtų suvaldyti Jungtinių Tautų organizacija, kuri buvo įkurta San Francisco konferencijoje 1945 m., besibaigiant karui, nes šioje organizacijoje Rusija turi "veto" teisę. Nėra taip pat jokio pagrindo tikėtis, kad totalitarinė bolševikų diktatura pasidarys sukalbamesnė, jeigu didžiojo demokratinės valstybės ją glostys ir darys nuolai-

das: nuolaidų politika, kurią vedė Jungtinės Valstybės ir Anglija Maskvos atžvilgiu, karo metu ir po karo, tik sustiprino ją ir užaugino jai ragus. Visas patyrimas rodo, kad tikros taikos su totalitarinėmis diktatūromis turėti negalima, nes jos jokių sutarčių nesilaiko ir jokių teisės arba dorovės principų nepripažįsta.

Demokratinis pasaulis todėl turi būti pasiruošęs nuo to priešo atsiginti. Jį sustabdys tik tai jėga, ir tik tai jėga galės jį priversti trauktis iš tų žemių, kurias jisai yra neteisėtai pagrobęs ir paverges. Anksčiau ar vėliau tai turės įvykti, nes tokia padėtis, kaip dabar, amžinai palikti negali.

Lietuvių Socialdemokratų Sąjungos (ir Lietuvių Darbininkų Draugijos) suvažiavimas yra giliai įsitikinęs, kad pastovi taika ateis tik tada, kada visos vadcaujančios tautos turės demokratines valdžias, kurios imsis ryžtingai vykdyti tuos principus, kurie buvo paskelbti Keturioje Laisvėse ir Atlanto Čarteryje.

REZOLIUCIJA LIETUVOS KLAUSIMU

Lietuvių Socialdemokratų Sąjungos (ir LDD) suvažiavimas, įvykęs Bostone, birželio 19 ir 20 dd. svarstė visiems lietuviams šiandien skaudų mūsų kilmės krašto — Lietuvos klausimą.

Nežiūrint į galingųjų demokratijų pažadus pavergtoms tautomis, Lietuva šiandien yra totalitarinės Rusijos okupuota, pavergta ir žiauriai teriojama;

Lietuvos gyventojai tūkstančiais ištremti ir tremiami į Rusijos koncentracijos stovyklas, daug tūkstančių lietuvių vargsta D. P. stovyklose Vakarų Europoje; o Lietuva kolonizuojama atejunais rusais;

Akivaizdoje liudnos padėtis, kurioje šiandien yra Lietuva ir daugelis kitų rusiško imperializmo pavergtų kraštų. Lietuvių Socialdemokratų Sąjungos (ir LDD) suvažiavimas pabrėžtinai pakartoja savo nusistatymą, kad Tautų Apisprendimo Teisė ir šiandien turi būti demokratinės tarptautinės politikos pagrindas, o remiantis ją ir lietuvių tauta turi gauti sau teisę laisvai tvarkytis be kaimynų durtuvo okupacijos;

Todėl LSS (ir LDD) suvažiavimas įpareigoja savo kuopos ir atskirus narius:

a) Remti Amerikos lietuviškos visuomenės pastangas atgauti Lietuvai laisvę ir demokratiškas teises per A. L. Tarybą ir kitas organizacijas;

b) Remti lietuvių tremtinių gelbėjimo pastangas.

Mes gerai žinome, kad Lietuvos ir kitų pavergtų tautų laisvė nebus atstatyta žodžingais principiniais demokratinių galybių pareiškimais, bet tikiai užsienio ir nekompromisine užsienio politika.

Mes reikalaujame iš Amerikos vyriausybės ir kongreso stoti už grąžinimą laisvės pavergtoms tautomis, pagal Atlanto Čarterį ir Jungtinių Tautų organizacijos čarterį.

Einamuoju momentu Amerikos vyriausybė ir kongresas turi viešai pareikšti, kad Lietuvos ir kitų tautų aneksavimas yra neteisėtas ir nebus pripažintas.

Amerikos valdžia turi protestuoti prieš Rusijos vykdomą pavergtųjų tautų naikinimo politiką.

Amerikos atstovai Jungti-

KARALIAI "KARALISKO SPORTO" ĮVYKYJE

Anglijos karalius su žmona atvyko į arklų lenktynes, kurias kai kurie betininkai vadina "karališku sportu". Sako, šių metų Anglijos arklų lenktynių atidaryme žmonės daugiau žiūrėjo į naujas moterų madas, kaip į arklus.

nių Tautų organizacijoj turi greičiausiu laiku iškelti klausimą apie grąžinimą suverenų teisų sovietų imperializmo pavergtoms tautomis.

Amerikos vyriausybė neprivalo daryti galutinės taikos su Sovietų Sąjunga, kol Lietuvos ir kitų pavergtų tautų laisvė nebus atstatyta.

DĖL A. L. TARYBOS PRAPLETIMO

Aptarus Amerikos lietuvių srovių bendradarbiavimą A. L. Taryboje, Lietuvių Socialdemokratų Sąjungos suvažiavimas pareiškia:

1. Amerikos Lietuvių Taryba turi jungti visas Amerikos lietuvių sroves ir stambiausias organizacijas, kurios stovi už laisvą, demokratišką Lietuvą.

2. Srovės, kurios nori prisidėti prie A. L. T. turi neabejotaiškai parodyti, kad jų demokratizmas nusistatymas yra nuosirdus.

3. Srovės, kurios veikė atskirai nuo ALT, bet norėtų prie jos dėtis, jei jos rinko aukas bendriesiems Lietuvos vadavimui reikalingai, tai, dėdamies prie ALT, privalo duoti finansinę atsakymą už tuos tikslus, kuriuos pinigus privalo pervesti į ALT iždą.

4. Apie suteikimą naujai įstojančioms srovėms vietos ALT vykdomajame organe sprendžia ALT visuma tokiu būdu, kaip numatyta sprendžiant konstitucijos pakeitimus.

5. LSS suvažiavimas priitaria LSS atstovų veiklai Amerikos Lietuvių Taryboje ir kviečia visą Amerikos

niau buvo labai veiklus darbininkų judėjime. Po pirmo pasaulinio karo jis buvo išvažiavęs į Rusiją, bet neilgai ten buvo. Patyrė, kad Amerikoje gyvenimas yra daug geresnis ir saugesnis. Jie augina vieną sūnų, kurs lanko mokyklą. Linkiu jiems daug laimės.

Automobilio nelaimėje čia mieste 15 Ave. žuvo lietuvis Boleslovas Kelotis. Jis paliko dideliame liudėsyje dvi dukreles, abi jau ištekusios. Reiškiu joms širdingą užuojautą.

Teko patirti, kad drg. W. Zuklis sunkiai serga. Kuris laikas jis gulėjo ligoninėje, o dabar jau randasi namuose savo ukyje, bet vis dar gana silpnas. Rockfordiškiai prieteliai gerai padarytų, jei ligonį aplankytų, o aš nuo savęs linkiu jam greit pasveikti.

BALTIMORE, MD.

Mindauginės Išvaziavimas

Baltimorės Mindaugo pašalpinė draugija, kuri jungia vyrus ir moteris, buvo įkurta 1906 metų rugpjūčio 7 d. Taigi, gyvuoja jau 42 metus. Paminėjimui jos sukaktuvių draugija rengia išvaziavimą pikniką, kurs įvyks liepos 25 d. sekmadienį, Mikalajuno parke.

Išvaziavime bus dalijamos "Onų dovanos", mat tai bus diena greta Oninės, o daugelis prisiminsime ir "Jokubines", kaip jos Lietuvoje buvo minimos.

Kviečiame visus, senus ir jaunas, narius ir jų draugus bei gimines. Kviečiame ir kitų kolonijų lietuvių ir Oninių - Jokubinių didelių pikniką. Tikėtus kviečiame įsigyti iš anksto.

Viera Mikusauckas.

SCHENECTADY, N. Y.

Draugų Sargelių Sukaktuvės

Juozas ir Filomena Sargeliai birželio 20 d. minėjo savo vedybinio gyvenimo 40 metų sukaktuves. Jie yra labai malonūs žmonės, geri biznieriiai ir turi daug draugų. Todėl ir jų sukaktuvių minėjime susirinko gražus bursų prietelių, kurie juos sveikino ir linkėjo jiems dar ilgai gyventi laimingai.

Minėjimo bankietas buvo surengtas pas draugus Meiliunus, Balston Spa, N. Y., kur dabar Sargeliai vasaroja. Vieta ten labai graži, o Kazimiero Meiliuno namas yra su visais patogumais, apie namą yra gražus sodas, daug gėlių, o ir oras pasitaike labai geras.

Svečių buvo iš Amsterdam, Schenectady ir net iš Topper Lake. Visi susirinko "pavinciuoti" draugus Sargelius.

Vaišės vyko Meiliuno sode, tarp gražių medžių. Po vardių ir meilių vaišių svečiai šnekučiavosi, o vakare 8 val. klausėme lietuviško radio iš Amsterdam stoties. Užtraukus suktnį, šoko ir svečiai.

Draugai Sargeliai turi vieną dukterį, kuri yra ištekusiai ir turi vieną sūnų, kuris dabar eina kalidžių. Jis irgi parvažiavęs vakacijų ir dalyvavo vaišėse.

Draugų Sargelių sukaktuvių vaišės praėjo tikrai malonioje ir jaukioje nuotakoje. Mes linkime jiems su lauktu laimingai auksinio jubilėjaus. S. ir K. Klimai.

"Keleivyje" naudinga yra daryti visokius biznio skelbimus ir pajiekojimus.

BINGHAMTON, N. Y.

Ketras Keris atrastas negyvas.

Šiomis dienomis čia netikėta mirtimi mirė Petras Keris, ilgametis "Keleivio" skaitytojas. Velionis galėjo būti apie 60 metų amžiaus. Paliko žmoną, Jezukevičienę po tėvais, sūnį ir dukterį. Palaidotas 16 birželio.

Velionis visai nesirgo. Iš vakaro nuėjo gult sveikas, o iš ryto buvo rastas jau negyvas. Ona Barvainis.

MANCHESTER, CONN.

Manchesterio Lietuvių Bendrovė, tėvų dieną minėjo 20 d. birželio. Viskas puikiai pavyko, tik gaila kad svečių nedaug atsilankė palyginant su kitais bendrovės parengimais.

Stulginskų šeima iš Waterburio, Conn. buvo kaip garbės svečiai, išpildė dainų programą. Publikai labai patiko p. Stulginskų dainos. Jonas Bujavičius, pasakė daug juokų apie tėvus ir motinas, už tai gavo daug aploplismentų.

Programa prasidėjo su Lietuvos ir Amerikos himnais.

Mūsų šeiminkės pagaminos skanius pietus ir pavaišino svečius. Jos buvo Ona Lemežienė, Marcelė Bujavičienė, ir Kunigunda Bastienė. Jaunos mergaitės prie stalų patarnavo, Adomo Bociaus mergaitė P. Bakas, ir B. Filipauskiūtė. Taipgi 2 jaunūliai valdybos nariai A. Slurpa ir C. Katkauskas pagelbėjo prie stalų.

Ponai Kvietkai, iš Willi-mantie, Conn. dalyvavo šiame parengime.

Iš valdybos narių tame parengime daugiausiai pasidarbavo prez. J. Užupis ir komisijos nariai A. Slurpa, L. Brazauskas ir A. Katkauskas.

Ponam Stulginskams labai patiko Manchesteris ir lietuviai.

Varde Bendrovės, tariau širdingą ačiū visiems dalyviams ir ponų Stulginskų šeimai.

Manchesterio Lietuvių Bendrovės pūsmetinis susirinkimas įvyko 12 d. birželio š. m. šerinkinių dalyvavo daug. Buvo padaryta keli svarbūs nutarimai.

Draugioms šerinkinėms bus dovanai duodama apatiname kambaryje daryti parengimus, kaip tai kordu pares ir bingo. Jeigu naudos virtuve, turės užmokėti už gesą.

Antras svarbus dalykas nutarta pribudavoti daugiau kambarių susirinkimams ir klubui. Komisija išrinkta tam darbui teirautis J. Užupis, A. Petronis, L. Brazauskas, ir A. Katkauskas.

Manchesterio Svetainės Bendrovė gerai tvarkosi, valdyba dirba sulyg savo geriausio supratimo dėl labo bendrovės.

Koresp. A. Biretta.

JUOZAS STALINAS

— arba —

Kaip Kaukazo Razbaininkas Pasidarė Rusijos Diktatorium

Tokią brošiūrą yra parašęs J. Pilipauskas, kuris pažįsta Staliną nuo jo kudiakystės. Čia nušviestas visas Rusijos diktatoriaus gyvenimas: kaip jis rubavojo bankus ir kaip jis žudė savo sėbrus. Ne prasimanymai ar šmeižtai, bet istoriniai faktai, su datų, ivetų ir vardų nurodymais.

Paskutiniaisiais laikais plinta gandai, kad Staliną pradėjo esti vėžys. Šiomis dienomis buvo pasklidusi žinia, kad jis jau nebegyvas. Dabar kyla klausimas, kas užims jo vietą, kai giltinė jį nusims?

Brošiūra didelio formato, gražiais viršeliais, 32 puslapiai grynų faktų, kainą tik 25 cent. Gaunama "Keleivio" knygynė:

KELEIVIS

636 Broadway, South Boston 27, Mass.

WORCESTER, MASS.

CHESTNEY'S
CANTEEN

VIETA MALONI IR SILTA

Visokių Gėrimų, Alaus,
gardžiai pagamintų Val-
gių ir UžkandžiųČia gaunama ir "Keleivis"
pavieniais numeriais90 MILLBURY STREET
WORCESTER, MASS.

ŽODYNAS

Angliškai - Lietuviškai ir
Lietuviškai - Angliškai

A. LALIO Žodynas

Nauja Laida

2 tomiai. 1300 pusl.

KAINA 12 DOLERIŲ

Pinigai reikia siųsti su už-

sakymu:

DR. D. PILKA

546 E. Broadway

South Boston 27, Mass.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

—Gera diena, tėve!
—Nesakyk, Maikie, kad diena gera.

—Kodėl?
—Todėl, kad nieko gero nėra. Ve, gazetose rašo, kad ruskiai nori amerikonus iš Berlyno išvyti. Tik tu pamislyk: amerikoniai ruskius iš Berlyną išleido, o dabar tie suskiai nori ragus statyti. Išrodą, kad reikės tuos ragus nulažyti, o tas gal neapsieis be faito.

—Gali būti visko, tėve.
—Bus ir tau šlektai, jeigu prisidės vaina. Nors tu mažukas, ale metų jau turi, tai nuo vaisko neišsusi.

—Jeigu bus reikalas, reikės eiti. Bet ne aš vienas eisiu. Eisi milijonai.

—Na, o kaip tu rokuoji, Maikie, ar Amerika galės įveikti maskolius?

—Aš manau, kad galės.
—Ale ruskių vaikas di-degnis. Jie turi daugiau žmonių. Užėmė daug sveltinių žemių ir visus vairs ant vainos. Nepaliks ir Lietuvus.

—Pavergtos tautos rusų nesustiprins, tėve. Prie pirmos progos jos sukils ir padės amerikonom. Stai, tarp Jugoslavijos ir Rusijos jau prasidėjo skilimas. Jugoslavai nori gyventi laisvai, o ne Maskvai tarnauti.

—Jes, Maikie, aš apie tai girdėjau. Ale kažin da kaip tas skilimas pasibaigs. Stalinas gali nusišyti savo vaiką ir užimti visą Jugoslaviją. Tada jo ragai pasidarytų da didesni.

—Aš nemanau, tėve. Jeigu Stalinas bandytų užimti Jugoslaviją smurtu, tai veikiausia įvyktų tarp jų karas. Tai būtų pradžia komunizmo pabaigos.

—Ar tu nori pasakyti, kad Jugoslaviją galėtų sunaikinti Rusija?

—Rusijos niekas neruinaikins, tėve, ir niekas nenori ją sunaikinti. Bet komunistų diktatura galėtų žlugti, kaip žlugo nacių ir fašistų diktatūros.

—Na, o kaip tada būtų su Lietuva?

—Aš manau, kad Lietuva atgautų laisvę. Jeigu Sovietų Rusija būtų nuveikta, tai visos jos pavergtos tautos būtų išlaisvintos.

—Tas būtų fain! Ale kaip tu rokuoji, kas tada Lietuvą valdytų?

—Ją valdytų pačių žmonių patatytą vyriausybę.

—Bet Lietuvoj yra visokių žmonių, vaikie. Yra gerų katalikų, ir yra bambizų, ką pėtyčioj mėšą valgo. Pas-

kui yra da ir visokių bedievių. Jeigu atsistotų kunigų načalstva, tai būtų gerai; ale kas bus, jeigu į valdžią sulyš šliuptyniai? Jie galės pakasavoti šliubus, krikštą ir ant bažnyčių durų užrašyti, kad nėra Dievo. Juk tai būtų tikra zguba Lietuvai.

—Nereikia apie tai rūpintis, tėve. Lietuva da nėra išlaisvinta. O jeigu ateis laikas savo valdžią rinktis, tai žmonės išsirinks tokią, kokios jie norės.

—Ne, Maikie, aš negaliu nesirūpinti. Jeigu Lietuva bus laisva, ir jeigu bedieviai tenai pradės žmones buntavot prieš tikėjimą, tai aš turėsiu iš naujo mobilizuot vyčių vaiską ir pradėti vainą su šešono tarnais.

—Nėra abejonės, tėve, kad tokia kova turės kilti. Bet ji reikalinga. Ji reiškia progresą. Pasaulio visada buvo ir bus pasenusių idėjų ir papročių, kurie trukdo pirmynžangui. Noroms nenoroms, reikia tokias klutis iš kelio šalinti. Todėl kova reikalinga ir nereikia jos bijoti.

—Maikie, taip ir bolševikai kaiba; bet su bolševikais ir tu pats nesutinki.

—Aš su bolševikais nesutinku dėl to, tėve, kad jie vartoja nekulturingas priemones kovoj su savo oponentais. Kas ne su jais, jie nori tuos sunaikinti. Aš priitariu socialdemokratams, kurie kiekvienam žmogui pripažįsta laisvę ginti savo įsitikinimus, bet ginti kulturingais būdais, argumentais, o ne švinu. Tokia kova niekam skriaudos nepadarė, bet lavina žmonių protą ir leidžia geroms idėjoms bujoti.

—O mano razumas, vaikie, kitaip sako. Bedieviams negalima duoti laisvės, ba jeigu jiems duosi valią, tai jie su vėlnio pagalba visada katalikus sukrutuos. Aš jau senas žmogus ir žinau, kad, prisiskaitę bedievių raštų, net ir geri katalikai pradeda nebeiti bažnycion.

—Paliksim šitą klausimą kitam kartui, tėve, nes man reikia eiti knygynan.

—Okei, Maikie, pasimatysim kitąsyk.

Mūsų tėvų kraštas Lietuva buvo ir bus laisva. Lietuvos išlaisvinimo siekia Amerikos Lietuvių Taryba ir jos vykdomas Vajus. Paremki, tautietie, tad jos darbus!

KINIJA

Iš ko kiniečiai gyvena

Yra visa eilė gamybos sričių, kuriose kiniečiai jau senai yra išgarsėję. Kaip geri meistrai. Šilko audinių gamyba Kinijoje buvo jau gerokai išplitus 2600 metų prieš Kristų. Visiems ra žinomi jų tarforo bei almens, medžio ir metalo puoštinėti dirbiniai. Kiniečiai jau 100 metų prieš Kristų mokėjo gaminti popierį iš bambuko plūšų. Tačiau visa šita jų pramonė yra itinai rankų darbo pramonė, jokios pažangos gamyboje neįvyko. Darbo būdai ir medžiagos pasirinkimo būdai paliko senoviskius.

Svarbiausias kiniečių verslas yra žemdirbystė. Kur bebūtų kinietis — ar sveltiname krašte, ar mieste, kokiu darbu jis besiverstų — jo amžina svajonė vis tiek palieka įsigyti gabalėlių žemės ir jame ramiai apsigyventi. Seniau pavasario laukų darbai budavo pradami didele švente. Pats imperatorius, einant tūkstančių metų papročiu, imdavo arklą ir nuvarydavo kelias vagas, o imperatorienė, paskui eidama, berdavo į žemę sėklas. Bet kiniečių darbo įrankiai yra labai menki ir primityviški. Savo mažučius laukelius jie dirba, galima sakyti, nuogomis rankomis. Svarbiausios žemės ūkio kultūros yra ryžiai, arbatmedis, kviečiai ir ankštiniai augalai.

Maitinasi kiniečiai beveik išimtinai augaliniu maistu. Beturčiai mėsos valgo tik kelis kartus per metus, per žymiausias šventes. Ryžiai ir pietūs kiniečiams turi tą patį reikšmę ir paprasčiausi jų pasisveikinimo žodžiai yra "ar valgei ryžių?" Iš augalinio mėsai gyvulių pirmą vietą užima kiaulė. Pažymėtina, kad kiniečiai visai neturi pieno ūkio ir pieno nevalgo.

Kiniečių šventės
Pastoviu poilsio dienu, kaip sekmdieniai, kiniečiai neturi, bet per metus jie turi kelias dideles šventes. Seniau 10 dienių prieš naujų metų visas viešas įstaigas visai uždarydavo, visos operacijos budavo sustabdomos, o valdininkai savo antspaudus atiduodavo saugoti savo žmonoms. Iki naujų metų vidurnakčio turėdavo būti užbaigtos visos sąskaitos ir likviduotos skolų prievolės. Kelias dienas prieš naujų metų šeimos židinio dvaisiai atnašaudavo saldžių, bet smarkiai lipnių valgių. Kiniečiai tiki, kad toms dienomis dvasia ruošiasi savo metinei kelionei į dangų, tai kad ji ten neįplepėtų nereikalingų dalykų ir neužtrauktų bėdos. Čia jie pasmaguriauti saldžių, bet lipnių valgių, kad jos lupos visai suliptų ir kad ji nei žodžio dangau negalėtų ištarti.

Per naujų metų vienikis lanko su vizitais: lanko kas tik išorai ir valdininkus. Gimnastai ir prieštariai naujų metų dovanoms gauna "žalių" dovanų — vaisių ir pyragėlių. Valdininkai taip pat gauna nors "žalių" dovanų, bet po jomis padedama ir šis tas sausa, pav. popierinių ar sidabrinųjų pinigų. Susitinkdami vieni kitus sveikina linkėdami linksmybės ir pralobti. Seniau naujieji kiniečiai metai buvo kilnojama šventė, bet nuo 1912 metų nauji metai nustatyta šventi pagal naują stilių. Dabar jau ir valstybinių įstaigų trims savaitėms neuždaro.

Kaip kiniečiai mokosi
Niekur mokyti žmones taip nevertinami ir neger-

biami, kaip Kinijoje. Gal but dėl to, kad mokslo įgyti čia yra labai sunku. Didesnę pusę savo gyvenimo žmogus turi pasvęsti tik vadinamai kinų abėčelei, ir tai ne visai išmokyti. Kiniečių raštas turi apie 40 tūkstančių atskirų ženklų (ieroglifų) ir kiekvieną tokį ženklą sudaro daugybė (iki 30) brūkšnelių įvairiose kombinacijose.

Kiniečių vaikus pradeda mokyti nuo 5-6 metų amžiaus ir laiko mokykloje su mažomis pertraukomis nuo pat ryto iki vakaro. Ir visą laiką moko skaityti ir rašyti ieroglifus. Vaikams iš karto kala filosofiskus kinų išminties posakius, pavyzdžiui:

Maitinimas be auklėjimo — tėvo nusikaltimas.

Nesimokęs jaunas budamas, senatvę elgetauja.

Negrudintas akmuo nebrangenybė.

Yra trys jėgos: dangus, žemė ir žmogus.

Yra trys šviesos šaltiniai: saulė, mėnulis ir žvaigždės.

Yra trijų rūšių ryšiai: tarp valdovo ir valdininkų — teisingumas, tarp suaus ir tėvo — meilė ir tarp vyro ir moters — sutikimas.

Kas ruošėsi būti valdininku, mandarinu, tas turėjo išieiti devynias šventas knygas, jų skaičiui apeigų Lietuvos knygų, kuriose išdėstytas Konfucijaus mokslas apie žmoniškumą, apie valstybės valdymą, apie suaus išsimumą tėvui ir taip toliau.

Paskutiniu laiku Kinijoje išigali europiškio mokyklos būdai. Kinijoje jau yra daug žmonių, baigusiu Europos universitetus, o ir pačioj Kinijoje yra savų universitetų, aukštesniųjų ir vidurinių mokyklų.

Kiniečių religija

Senovės kiniečių religija sudarė gamtos ir protėvių garbinimas (kultas). Vėliau susidarė vadinamas Sankio, arba trijų mokymų kultas, Konfucijaus mokymas ir budizmas.

Iš senovės naturalistinės religijos yra išlikę tik dangaus kultas, nors Dievas neteko asmens pobūdžio ir virto sunkiai sugauloma beesmė sąvoka. Tarpininku tarp dangaus ir žemės paliko imperatorių (bogi-dychanas), kuris buvo ir vyriausias dvasiškis.

Budizmas, gimęs Indijoje kaip labai painus religijos mokslas. Kinijoje pasidarė apčiuopiamesnis, labiau priimanamas ir eliniam žmogui. Buda, pasak kiniečių, yra žmonių išganymojo ir jo išganymojo galia eina iš jo teisingumo. Budos religijos šventieji yra žmonių užtėrejai, tačiau maldyklose negerbiami: ten šventųjų atvaizdų ir statulų akivaizdų žmonės kalbasi juokiasi ir net prekiauja. Dievą kinietis kreipiasi tik tada, kai jį ištinka bėda. Šiaip dievai jiems nereikalingi. Budos dvasiškiai kiniečiuose taip pat nepopuliarūs: žmonės juokiasi iš jų skustų galvų ir abejoja ne tik jų išitikinimų širdingumu, bet ir jų gyvenimo padorumu.

Tao ir konfucizmas nėra tikra žodžio prasmė religijos, nes neturi nei maldyklų nei nustatyto kulto. Greičiau tai yra filosofinės sistemos, kurių praktiška išikmė yra nustatyti žmogaus poelgių normas. Abi sistemos, ypač Tao, trumpai paaiškinti sunku, nes jos yra labai painios.

Kiniečių miestai
Pavyzdžiui paimsim milijoninį miestą Kantoną.

Viso senojo miesto gatvės yra be galo siauros, išgrįstos įvairaus didumo plok-

čiais akmenimis gabalais, tamsiais ir nešvariais. Abipus gatvių stovi namai be langų, su atstumiamomis sienomis. Viršutiniai namų aukštai išsikiša į gatvę ir sudaro ištisą vieną užlaidą, nuo kurios kabo daugybė visokių audeklinių iškabų su įvairių krautuvų ir astatininkų užrašais. Apacioje ant stalių stovi sukrautos prekės ir varinės svars-tyklės. Gyvumas gatvėse nepaprastas: visur tik su dideliu vargu prisirusti galima. Čerai, kad gatvėse nėra nei arklių, nei vežimų. Kiekviena prekiautojų ir amatininkų rūšis turi savo gatvę — vienos prekiautojų, tik mėsinių, kitose kalviai, staliai, vaisių pardavėtojai ir t.t. Gatvėse ar maišosi masė keliaujančių amatininkų iš provincijų. Štai su savo dėžėmis dantistas: ant jo kaklo kabo šniuras su svertais dantimis ir jo amato reikmenimis: čia pat tektinotjas, akinių pardavėjas, kurpius. Tarp jų maišosi su prekių piltinimis, nešuvais įvairius kitokių dalykų pardavinėtojai. Nuolatiai kiukso aukso žuvelių ar straiginių reteliškų kolekcijų ir kitokių menkniekių parlatinėtjas. Čia pat gudrenis kinietis šokina beždžionę ir vilfoja iš žiolių pinigų. Aplinkui visi šaukia, giria savo prekes, kiekvienas rodo miklumą savo amate, demonstruoja savo gaminius.

Bendrai, miestuose yra daug maldyklų. Vienaime tik Kantonė yra 124 Budos maldyklos.

Stai, "ilgo gyvenimo" maldykla su baisios išvaizdos stabais. Stai dar "penkių avinų" maldykla; tu šventų gyvulių figūros iškalto iš didžiausių akmenų. Čia pat uoloje iškalta milžiniška Budos pėda, nuolat pilna vandens.

Apie kokią nors senitariją Kinijos miestuose kalbėti netenka. Visos liekanos metamos tiesiai į gatvę, kur jų dali sunaikina valkatos šunės ir kiaulės, o kas lieka — palieka puti.

Kiniečių budas

Apie kiniečių budą yra įvairių nuomonių. Vieni juos kaltina siauru išroka-vimu ir materializmu, kiti baidumu ir mėgimu meluoti, tretį pridengtu nepaprastu mandagumu, veidmainiavimu ir t.t.

Bet bendrai tenka pažymėti nepaprastą kiniečių darbštumą. Kiniečiai yra pigiausi darbininkai visam pasauly. Savo tėvynėje dažniau kinietis dirba daugiau kaip Indijos mulas ir tenkinasi uždirbęs menkniekius. Ir šiaip kiniečiai iš prigimties yra taikus žmonės. Pestvėnės ir rietenos kurias Kinijoje šiandien matome, yra įvairiausių pašalinio veiksmu vaisiai.

Kiniečių žiaurumui įrodyti daug kas nurodo jų vartojamas ir taikomas nusikaltėliams bausmes. "Niekas taip nemoka įkankinti, kaip kiniečiai," sako Rattelis. Kiniečių teismo praktika neįmanoma be kankinimų. Bambukų lazdomis muša ne tik kaltinamuosius, bet ir liudininkus. Mirties bausmė Kinijoje yra paprasčiausias dalykas. Mirtim baudžiama įvairiausiais būdais: už tėvo ar motinos nužudymą kala prie kryžiaus, paskui tolgvio piaušto kuno 8-120 vietų, po ilgo kankinimų perdurtą širdį ir pageliat dar nukerta galūnes. Paprasčiausia mirties bausmė — galvos nuėmimas. Kai kada bausmė suminkština ir nusikaltėliui atsiūcia virvelė — vadinasi, jam leidžiama pačiam pasismaugti ar pasikarti. Kaliniams kiniečiai ant kojų arba ant kaklo apkala sunčias lentas arba kalades ir

KANDIDATŲ ŽMONOS LINKSMAI ŠYPSOSI

Gubernatoriaus T. E. Dewey žmona (dešinė) ir gubernatoriaus Earl Warren žmona (kairė) linksmiai šnekučiuojasi, o Mrs. Warren dukrė Dorothy prisega prie Mrs. Dewey švarko atlapo republikonų konvencijos juosta. Nuo konvencijos iki rinkimų kandidatų Dewey-Warren žmonos bus visuomenės dėmesio centre ir, sako, jos bus geros pagalbininkės jų vyrams rinkiminėje kampanijoje.

MARGUMYNAI

Pakrypęs Bokštas

Italijos miestas Piza turi garsų visame pasaulyje pakrypusį bokštą. Bokštas stovi pakrypęs jau keturius šimtus metų ir negriuvė. Bokštas buvo baigtas statyti 1530 metais ir dar jo nebaitus statyti pasirodė, kad jis yra kreivas. Vienoje pusėje dėl kokių tai priežasčių žemė susileido ir bokštas liko pakrypęs. Per keturius šimtus metų bokštas jau pakrypo viršuje 16 colių į šalį ir vis dar daugiau krypta. Bet statybos meistreriai sako, bokštas dar gali stovėti kelis šimtus metų.

Nelaimė Ore

Amerikos karo orlaivių manevruose pietuose buvo toks atsitikimas: Vienas greitas orlaivis naikintojas skrido labai greitai, padarė "užpuolimą" prieš kelių bomberius ir staiga ore tas orlaivis subirėjo, jo sparnai atsiskyrė nuo liemens ir lakunas visu smarkumu atsidavė į žemę. Jis vietoje buvo užmuštas.

Tyrinėjant tą nelaimingą įvykį buvo nustatyta, kad lengvasis orlaivis, besivydamas sunkiuosius bomberius, pateko į tų sunkiųjų orlaivių "patušintą" praretinto oro tarpą ir dėl to pradėjo skristi daug greičiau, negu jis skrenda normaliai. Orlaivis neatlaikė to greito ir subirėjo. Sako, tokie pavojai yra sunkiai išvengiami.

Kiek kainuoja Bučkis

Svedijos teismas šias dienas svarstė tokią bylą: Viena restorano patarnautoja apskundė svečią, kad jis ją priverstinai pabučiajęs, o bučiuodamas ją apdraskęs ir apkretęs sloga. Teisėjas išklausė skundą, palingavo galvą ir nusprendė: už bučiavimą be leidimo nedrausmingas svečias turi sumokėti 75 kronas, o nuostolių atlyginimo tai mergaitei jis turi sumokėti 100 kronų. Viso bučkis be leidimo alkanam svečiui kainavo 50 dolerių amerikoniškais pinigais.

Ratas Amerikoje

Kada baltieji žmonės atsikėlė į Ameriką, jie čia nerado vežimų su ratais. Buvo namana, kad senieji Amerikos gyventojai nemokėjo rato padirbti ir vežimų su ratais nenaudojo.

Dabar archeologai surado Meksikoje senų laikų žaisliukus, padarytus vaikams žaisti ir tų žaisliukų tarpe užtiktas mažas vežimukas, padarytas su ratais. Pagal archeologų pasakojimą surašioja grandiniai.

Mirtis kiniečių paprastai nebaisi. Mirtimi baudžiama juokus krečia. Tad išeinant iš kiniečių psichologijos, tie visi žiaurumai turi atrodyti visi kitoje švietimo lentas arba kalades ir

ma, tokie žaislai vaikams žaisti Meksikos indijonų tarpe buvo žinomi kelis šimtus metų prieš Cortez atvykimą į Meksiką. Bet, kaip kiniečiai jų atrastą paraką naudojo tikrai žaidimams ir publikai linksminimui, taip ir Meksikos indijonai ratus naudojo tikrai žaisluose, o praktiškų išvadų iš rato, rodos, nesugalvojo.

Ratas buvo vienas iš didžiausių žmonių atradimų. Ne be reikalo sakoma, kad visa mūsų civilizacija yra "ant ratų".

Nelaimė Ore

Amerikos karo orlaivių manevruose pietuose buvo toks atsitikimas: Vienas greitas orlaivis naikintojas skrido labai greitai, padarė "užpuolimą" prieš kelių bomberius ir staiga ore tas orlaivis subirėjo, jo sparnai atsiskyrė nuo liemens ir lakunas visu smarkumu atsidavė į žemę. Jis vietoje buvo užmuštas.

Tyrinėjant tą nelaimingą įvykį buvo nustatyta, kad lengvasis orlaivis, besivydamas sunkiuosius bomberius, pateko į tų sunkiųjų orlaivių "patušintą" praretinto oro tarpą ir dėl to pradėjo skristi daug greičiau, negu jis skrenda normaliai. Orlaivis neatlaikė to greito ir subirėjo. Sako, tokie pavojai yra sunkiai išvengiami.

Aliejinis Akmuo

Prie Rifle miestelio, Colorado valstijoje, valdžios pinigais įkurta dirbtuvė gamina gazoliną iš aliejinio akmenų (shale). Tame akmenyje aliejaus nėra, bet jame yra likučiai labai senų laikų augalų ir gyvių, kurie gyvenė ir augo žemėje prieš milijonus metų ir paskui dėl kokių nors sukrėtimų žemės paviršiuje nugarmėjo į gelmes, arba buvo užlieti vandeniui. Tos organinės medžiagos likučiai vadinasi "kerogen" ir iš jų yra dirdamas dirbtinis aliejus, kuris tinka ir kurui, ir motorams vartoti.

Pirmą vietą pasaulyje aliejinio akmenų išnaudojime užima Švedija, kur inžinieriai jau senai ir labai prašmatniais būdais gamina dirbtinį aliejų iš aliejinio džiagos likučiai vadinasi akmenis, kurio daug turi ir Lietuvos kaime Estija, kur iš jo, kaip rusai praneša, ten ir dabar yra gaminamas dirbtinis aliejus.

Mūsų Naujienos

(Laiskas iš Vokietijos) Prasi parašyti, kas pas mane Augsburgėje nauja. Mėginsiu, bet nežinau kaip vyks. Tu juk žinai, kad gyvenimu kartu su kitais 3 skirtingo amžiaus, budo ir įpročių dipukais, todėl kambaryje ne visuomet yra reikalingos stalo vietos ir reikalingos tvarkos. Mes juk kiekvienas turime mums skirtą plotą tik 3 kvadr. metrų. Taip gyvena ir kiti. Štai gretimame kambaryje gyvena buv. profesorius (4 asm.), dar kitame mokytojų šeima (2 asm.). Jų kambaryje išsitenka viena lova ir staliukas, prie kurio jie abu kartu negali sūtipti ir, jei nori vienu metu taisyti mokinį sąsiuvinį, tai vienas turi eiti į virtuvę.

Ir tai mes esame "karališkos" stovyklos, kiti dipukai mums pavydi, o vokiečiai daro pastangų ko greičiau mus iš čia iškelti ir patys apsigyventi. Mat, mes gyvename, kad ir suspausti, gyvenamose namuose, o daugumas kitų stovyklų yra karėvinės. Ten jie taip pat sugrįžti viename kambaryje gyvena po kelias šeimas paklodėmis atsivėrę kiekvienas savo kampan.

Šiandien man daug galvosuko! Mat atsinešiau savaitinį maisto davinį: sviesto 87 gramus, surio 20 gr., cukraus 210 gr., druskos 60 gr., kavos 30 gr., makaronų 600 gr., juodų miltų 900 gr., daržovių konservų 700 gr., bulvių 399 gr. Tai visai saivali! Be to dar gausiu kasdien 210 gr. lieso pieno, 250 gr., juodos duonos ir 37 su puse gramų mėsos. Tu tik, brolau, nesupainiok ir atsimink, kad skaičiai vis reiškia gramus, o ne uncijas, todėl išvertę saviškai pamatysi, kad aš, pav., sviesto savaitei gaunu 3 uncijas, surio vos 3 ketv. uncijos ir tt. Aš jau gerai gaudinauju, bet kai reikis išmėto maisto davinio sustatyti žemaitišką pilvą atatinantį savaitinį valgių sąrašą, tai man yra tikra "mucenė", nesvietiška sunkus uždavinys. Paimi sviestą, vartai, matuojai ir prieini išvados, kad jį per savaitę kasdien 3 kartus paliesdamas ne gero katino, bet tik savo liežuviu, sulaužysi: tą surio gabalėlį ne nepajusi kaip jis bus atsiduręs pačiose skilvio gėmėse; o iš tu 9 uncijų mėsos aš taip pat nesugalvoju kaip kiek bifštekų prikeipti. O kokias mandrias patrovas gali pateikti iš juodų miltų, bulvių, daržovių konservų ir stiklinės lieso pieno? Man bešėina kaip toj žemaitiškų ubagų dainoj: "Putra, putra, putra, ra... putra rytą vakarą"... Ne ką ir tu čia galėtum man patarti, nes netikiu,

tautos (estai, latviai) panašios vietas neturi.

Nelabai senai buvo geriausio tremtyje "Čiurlionio ansamblio" dainų ir tautiškų šokių koncertas. Jo koncertų pasiklausyti visuomet ateina ne tik savieji, bet ir amerikiečių, vokiečių ir tt. Ir tikrai yra ko pasiklausyti! Džiaugtumies ir tu išgirdęs! Didelio džiaugsmo būtų ir visiems užjūrio lietuviams, jei jie galėtų nors kartą išgirsti ir pamatyti tą mūsų tautos garbingąjį ambasadorių — "Čiurlionio ansamblių", taip tauriai atstovaujantį mūsų tautą!

Ateinantį penktadienį gegužės 14 d. buv. Kauno operos solistė, viena pajėgiausių tremty mūsų dainininkių Antanina Dambrauskaitė dainuosią miesto operoj. Pernai ji čia kartą dainavo "Bohemoj", o šį kartą "Madame Butterfly". Atsimenant, kad vokiečiai nemėgsta leisti bet kam jų scenoj rodytis, reik pasakyti, kad leisdami mūsų dainininkei parodyti savo sugebėjimus, jie žino, ką daro — žino, kad publikos neapvils. Ir, iš tikrųjų, aną kartą dainininkė turėjo didelį pasisekimą, todėl nėra abejonės, kad ir šį kartą mūsų žavinga dainininkė ir artistė pelnytai susilauks daug plojimų, gėlių ir palankių viešų recenzijų!

Neperseniausiai Pabalčio moterų Taryba, kurios tikslas — geriau susipažinti, bet taip pat bendromis jėgomis kelti viso Pabalčio motinų, dukterų, žmonių, seserų vardu balsą prieš mūsų krašto okupantus, surengė didžiausio miesto salėj moterų rašytojų literatūros — meno vakarą. Vakaras buvo skiriamas kitiems, todėl tiek pranešimai, tiek rašytojų kuriniai buvo skaitomi vokiškai, tik mūsų dramų artistė Pukelevičiūtė, mūsų poezijos kurinius perskaitė vokiškai ir lietuviškai! Ir gerai padarė, nes svetimieji galėjo girdėti, kaip gražiai skamba mūsų kalba. Be to, moterys menininkės paskambino, padainavo. Mūsų dalį išpildė buv. Vilniaus operos dainininkė J. Daugėlienė ir išraiškios šokių šokėja Valiusytė. Vakaras turėjo pasisekimą.

Mūsų ir kitų pabaltiečių moterų toks bendradarbiavimas yra labai sveikintinas visais atvejais. Visų pirma bendrai keldamas balsą dėl savo tautos teisių greičiau bus išlauskos ir su didesniu dėmesiu. Iš antros pusės, šandien jau ne tik kalba, bet ir daug daro Europos suvienytųjų valstybių reikalui, todėl yra visai aišku, kad okupantas iš mūsų kraštų išvairius teks ir kitokius santykius turėti su savo kaimynais. Apie tai jau šiandien reikėtų galvoti ir tam ruoštis. Mūsų moterų bendradarbiavimas ir šiuo žvilgsniu yra didelis įnašas.

Gal jau žinai, kad kiek seniau pas mus buvo suvažinę savo reikalais pasitariti amatininkai ir darbininkai, vėliau teisininkai, o štai balandžio 11-12 d. sugužėjo ateitininkai sėdėdami su keliais vyškupais ir po piežiaus delegatu! Tuo pačiu metu čia susirinko ir vadinamieji voldemarininkai, t. y. tie, kurie nebuvo patenkinti, pasak jų, lepiška Smetonos politika ir garbinimo Voldemarą, tą tikrai fašistiską diktatorių. Jiems ir šiandien 1926 m. gruodžio 17 d. tebėra faktas, teigiamai atsiliepęs į visą popierversminį Lietuvos gyvenimą, "palaiminga išeitis iš galėjusios įvykti valstybinės katastrofos", faktas, "kuriam jie įžiūri sveikų politinių pradų Lietuvos valstybės vidaus gyvenime".

PASIZYMEJO ATOMINIUSE BANDYMUOSE

Karo laivyno admiralas Wm. D. Leahy prisega aukštą dovaną prie generolo John E. Hull krutinės už pasizymėjimą darant atominių ginklų bandymus Pacifico salose šių metų pradžioje.

kurie šiemet giminingoj kaip Camel pakelis ir kaspaudoj su pasididžiavimu minėjo neolituanų (taip vadinosi studentų tautininkų draugija — korporacija) 25 mt. išeigimo sukaktuves. O juk kas nežino, kad šioj kompanijoj, be nekalto berniuko, visuomenės gyvenime dar nesusivokiančių jaunuolių, šiltų vietų mėgėjų, buvo šimtaprocentinių priaugančių fašistų, kurie ir grojo pirmąją smuiką. Kad šiandien būtų reikalo minėti ir tokių organizacijų sukaktuves — nelabai tesusprantu!

Tai gi ir jie buvo susirinkę, šiandien, žinoma demokrato naujų apsiastu prisidengę savo nelabai patrauklią kuną, nes tik tokiu nauju rubu tegali tikėtis ką nors tremty sužvejoti.

Dar galėčiau parašyti, kad prieš kelias dienas iš IRO gautas raštas, uždraudiantis stovyklose leidžiamose biuleteniuose spausdinti bet kokias politines ir bendrai žinias iš ne stovyklų gyvenimo. Iki šiol beveik visose stovyklose kasdien išeidavo tokie rotatorium spausdinti lapeliai, kuriuose be vietos žinių buvo duodama ir svarbesnės pradžios praneštos žinios. Tokiu būdu buvo teikiama greita ir tiksli informacija. Ir tai yra labai svarbu, nes daug kas vokiškai ar angliškai laikraščius negali tinkamai paskaityti, o savi retai teiseina. Kodėl čia šis reikalas IRO užkliuvo — nesuprantame, kaip ir daug kartų mes nesuprantame jos pareigūnų žygį!

Tikiu, bus malonu tau išgirsti, kad Stuttgarte išejo lietuvių kalbą išversta žinomo prancūzų socialistų vado Leono Blumo knyga — "Tavo kelias į socializmą", kurioj šis taurusis žmogus aiškiais ir gyvenimo paimtais faktais išdėsto socializmo esmę. Knyga skirta jaunimui, bet ir senimui ją skaityti bus labai įdomu.

Taip pat išeina žymaus rašytojo Arthur Koestler romano "Darkness at noon" vertimas. Tai labai įdomus ir intriguojantis romanas, kuriame vaizduojamas Sovietų Sąjungos gyvenimas.

Dar vienas dalykas ne iš mūsų gyvenimo, bet iš mūsų. Tai kilnojama estų paroda, kurioj kelių šimtų nuotraukose pavaizduotas visas estų tremtinių gyvenimas. Čia ir stovyklų pastatai, mokyklos ir kursai, įstaigos ir įmonės, iškilinės šventės ir švažiavimai, čia matome, kaip estai tremtiniai dirba, mokosi, meldžiasi, ilsisi ir džiaugiasi. Čia nepaminėti ir tokie dalykai

P. Venclovos Pasakojimas

Amerikon atvyko Pijus Venclova, bolševikiškojo Tarybinės Lietuvos komisarų ir rašytojo brolis. Jis pasakojo apie Lietuvos žmonių vežimą 1941 metais vasarą į Sibirą:

Prasidėjus Lietuvos žmonių masiniam išvežimui Pijus Venclova buvo didelės liaudies mokyklos vedėjas Kaune, ir jo žinioje dirbo 14 mokytojų, kurių keturi ar penki buvo bolševikų išvežti. Įvykių sujaudintas jis norėjo tuojau su broliu pasimatyti, bet nepavyko, nes anas tyčia ar netyčia buvo išvykęs į Vilnių. Vietoje jo pasimatė su dabar jau mirusiu Cvirka, kurio pradėjo klausinėti kas čia darosi. Cvirka atrodė labai susinervinęs ir atsakė: "Velniai žino, kas čia darosi, pagaliau, ką gi mes galime padaryti". Tuo metu Cvirka žvilgtelėjęs pro langą ir pamatęs dviejų ginkluotų enkavedistų varomą žmogų, be kepurės, užpakalyje surištom rankom ir vėl suriškęs: "Žiūrėk, ir vėl jie veda, kada gi tam viskam bus galas?"

— O ką manai, ar mane irgi išveš? — paklausęs Venclova.

— Kas tą gali žinoti? Rašytojų draugija mėgino gelbėti Gričių, bet tas nieko nepadarė, jį vistiek bolševikai išvežė — atsakęs Cvirka.

— Kas tą gali žinoti? Rašytojų draugija mėgino gelbėti Gričių, bet tas nieko nepadarė, jį vistiek bolševikai išvežė — atsakęs Cvirka.

Mieste buvo kalbama, kad darbininkai prasidėjus išvežimams buvę raginami siųsti Stalinui padėkos telegramas "už apvalymą Lietuvos nuo buržuazinio šlamšto". Tų "padėkų" nebebuvo suspėta išsiųsti dėl prasidėjusio karo, kaip lygiai tada bolševikai nesuspėjo išvežti visų tada išvežimui numatytųjų.

Dalis darbininkų užėjus bolševikams stiprios propagandos pagauti buvusi nuveikta jiems palankiai, bet tas truko neilgai. Čia atvykusius papasakojo, kelis būdingus įvykius iš savo patyrimo.

Ištvirtinę bolševikai įsakė mokytojams organizuoti "liaudies švietimo kursus", kuriuose buvo dėstoma rusų kalba, keli kiti dalykai ir svarbiausia — tai Stalino konstitucijos aiškinimas. Prieš atidarant kursus buvo suauktas mokytojų posėdis pasiskirstyti dėstomiems dalykams. Pasiskirstius dalykus neatsiranda kandidato Stalino konstitucijai dėstyti. Nesant išeities, dalykas atitenka mokyklos vedėjui Venclovai. Per fabriky darbininkų komitetus bolševikai į kursus darbininkų suvarė apščiui, tarp kurių buvo ir entuziastai. Ypatinai kritęs į akį vienas vyresnio amžiaus darbininkas, kuris atėdėvęs į mokyklą užsisekęs svarų kujo ir piauťuvo ženkla, o iš kišenės kyšodavusi Amerika.

Panašių klausimų birdavo iš klausytojų vienas po kito, nes labai nedaug tereikėjo kol darbininkai realizavo, kad bolševikų propaganda ir visokios konstitucijos nieko bendro su gyvenimo tikrove neturi. Bolševikai kalba apie darbininkų laisvę, bet darbininkai laikomi žiaurių vergijoj. Kalba apie gerą darbininkų aprūpinimą, bet darbininkai gyvena negirdėtam skurde; smerkia darbininkų išnaudojimą kapitalistinėse šalyse, bet niekur darbininkas tiek neišnaudojamas, kaip bolševikų santvarkoje.

Mokytojas Venclova šalia pedagoginio darbo yra prityręs spaudos darbininkas ir įdomus pasakotojas, iš kurio galima tikėtis įdomių straipsnių ir paskaitų apie jo santykius su Lietuvos okupantais bolševikais ir jų kvilingais lietuviais.

L. G. K.

SAKO, D. P. BILIUS "ANTISEMITISKAS"

New Yorko rabinas Wm. F. Rosenbaum sekmadienio pamokslė vienoje sinagogoje sakė, kad kongreso primatas bilius apie įsileidimą išviettųjų žmonių į Ameriką, yra "antisemitiskas" ir jis apgailestavo, kad prezidentas tas bilių pasirašė. Sako, bilius numato įsileisti daug fermerių ir turi tikslo užkirsti žydams kelią į Ameriką.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

Didžiausias ir Turtiausias Lietuvių Organizacija Pasaulyje

TURTAS SIEKIA VIRŠ \$2.500.000.00.

Savo nariams ligoje pašalpų ir pomirtinių apdraudų yra išmokėjęs arti \$5.000.000.00.

Susivienijimo kuopos randasi visuose didesniuose miestuose Amerikoje ir Kanadoje.

Kiekvienas lietuvis gali apsidrausti nuo \$100.00 iki \$5.000.00.

Ligoje pašalpa savaitėje \$9.00 ir \$12.00.

Dabar vedamas Susivienijimo 60 metų Jubiliejinis Vajus. Įstojimo nereikia mokėti. Doktorui už egzaminavimą apmoka Susivienijimas.

Tapk Susivienijimo nariu ir prirašyk savo šeimos narius. Kreipkis pas vietinę kuopą arba į Centrą adresuodamas:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30th St., New York 1, N. Y.

RED. ATSAKYMAS

Louis Matlokui, Chicagoj — Caro Nikolajaus Antrojo sūnus Aleksiejus gimė 1904 metais liepos 30 d., o caras davė "žmonėms manifestą" 1905 metais, kada jam grėsė pavojus nuvirsti nuo sosto. Manifeste caras pažadėjo įvesti Rusijoj konstitucinę tvarką su žmonių renkamu parlamentu, vadinamu "duma". Carą ir jo visą šeimą bolševikai sušaudė 1918 metais.

Lietuva pavergta, lietuviai kenčia sovietų junga. Paremkite tad, lietuvai, aukomis Antrąjį Lietuvos Gelbėjimo Vajų.

Angliškai - Lietuviškas Žodynas

Dručiai apdarytas juodais apdarais su aukso raidėmis, 400 puslapiai turinio nuo A iki Z, parankaus 4" x 5 1/2" formato, kaina \$3.00.

Žodynas išleistas Europoje, jo autorius yra A. Herblitas. Galima gauti "Keleivio" knygyne.

KELEIVIS

636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

MOTERŲ SKYRIUS

ŠI SKYRIŲ TVARKO
M. MICHELSONIENE

Aleksas Smeltyniškis.

Baisi Draugo Mirtis

(Fragmentas iš baigiamo veikalų
"Bidžioji Skriauda".)

Pirmuosius metus studijuodamas Kauno universitete, lygiagrečiai Ramutis studijavo ir fortepiono klase.

Nors 1941 metų Vasario šešioliktoji buvo griežtai uždrausta švęsti, kaip "buržuazijos, bet ne lietuvių tautos šventė", tačiau, nežinint griežčiausio draudimo, tulas lietuvių studentų skaičius nutarė pažymėti tą nors viešą koncertą su rengiančiu ir viešai neskelbiant, kad tai Vasario šešioliktosios dienos pagerbimo koncertas. Tokiam koncertui ruošti buvo sudarytas komitetas, į kurį buvo pakviestas ir Ramutis. Svarbiausias reikalas buvo gauti tokiam koncertui leidimą.

Tuojuo buvo parašytas reikiamas pareiškimas, kuriame buvo nurodyta, kad koncertas ruošiamas studentų vardu ir kad pelnas skiriamas Didžiojo Mokytojo, Draugo ir lietuvių tautos prietelio STALINO, Lenino ir kitų komunistų vadų raštams įsigyti Universiteto bibliotekai.

Ramučiu tą pareiškimą nunešus reikiamam įstajon, žydėlis, kuris buvo vyriausias šioje įstaigoje, Ramutį pakvietė atsisesti ir prapėš aukšnij porcigarą su popierosais. Užsiruskus, žydėlis komisarą pirmiausiai pasiteiravo apie Ramučio socialinę padėti. Siam atsakius, kad jo tėvai turi aštuoniolikos hektarų ūkį, komisarą veidu praslinko neaiškus šėšelis. Kiek pagalvojęs, jis kranktelėjo ir tarė:

—Blogai, draugas. Tamsos tėvai buožės, todėl negali leisti Tamstai būti atsakomingu asmeniui. Butų geriau, kad Jūsų komitetas pasirinktų kitą atsakomąjį asmenį.

Ramutis atsistojo prieš komisarą:

—Draugas Komisar! Mano tėvas ne buožė, bet tikras darbininkas. Jis savo kruvinu prakaitu yra kartkartėmis aplaistęs kiekvieną savo žemės pėdą, kurį jis paveldėjo iš savo tėvų, kuris per trisdešimt metų bernaudamas ir kumečiudamas dvaruose, savo kruvinomis rankomis uždirbtais pinigais tą žemę prieš pat savo mirtį nusipirko. Mirdamas jis paliko tą žemę savo sunui, mano tėvui. Ar tai šitas žemės vergas jau yra Tamstos paminties "buožė"?

Komisarą išsiėmė iš porcigaro jau antrą popiorą, bet Ramučiu nebesiulė, tik užsidėgė jį ir aiškiai užpykęs prabilo:

—Draugas galėtum atprasti nuo diktatoriškų pamokslų, nes tam dabar yra atėjęs pats laikas; o Tamsta, matyt, visiškai užmiršai, kad buržuaziniai fašistiniai laikas amžinai nudardėjo istorijos gadygnę, kuri darbo žmogui atneš negirdėtą klestėjimą ir gerbuvio laikus, gi visi buožės ir jų pakalikai bus nušluoti nuo žemės veido. Todėl aš siūlau Tamstai suprasti esamą laiką ir negrįžti prieš srovę, nes kas atsisto prieš šią srovę, bus sumaltas.

Ramučiu pasidarė pikta, kad žydėlis, kurio vienas

porcigaras su brijantais papuošta monograma yra daug kartų brangesnis, negu jo tėvo visas ūkis su gyvu ir negyvu inventoriumi, kalba apie darbo žmones ir buožes.

—Aš kaip tik džiaugiuos sulaukęs tos gadygnės, kada darbo klase bus taip laiminga, nes mano tėvas ir protėviai kentė baisingą nelygybę ir skriaudas.

Tuo tarpu komisarą raudonu pūsiu kėlė tai rašė ant Ramučio įteikto pareiškimo ir su Ramučiu nesikalbėjo. Pabaigęs rašyti, pareiškimą grąžino Ramučiu, griežtai pareiškdamas:

—Tai viskas!

Išėjęs į koridorių Ramutis perskaitė ką komisarą buvo parašęs ant pareiškimo. Įrašas buvo trumpas: "Nesutinku, nes atsakomingu koncerto asmeniui numatytas buožė."

Ramutis lipdamas laiptais žemyn prisiminė komisarą, kuris prieš bolševikams užėinant Lietuvon, Kaune turėjo didžiausią galanterijos ir manufaktūros krautuvę, kurios vertė daugiau negu du šimtus kartų buvo didesnė, negu Ramučio tėvo visas turtas, tačiau jis galėjo užimti aukštą komisarą vietą ir, palyginti, elgėtas vadinti "buožėmis". Šis susitikimas Ramučiu padarė nepaprastai didelio įspūdžio, nes Ramutį aiškiai pastatė antikomunisti nių pajėgų pusėn.

Ramutis ir prieš tai nebuvo komunistinių pažiūrų žmogus, bet budamas įsitikinęs socialistinių pažiūrų, jautė ir su širdgėla stebėjo Nepriklausomoje Lietuvoje stokojančio socialio teisingumo, todėl kai kuomet pagalvodavo, kad dabar Lietuvoje atsiradę nauji vėjai gali turėti ir teigiamų pliusų socializacijos srityje. Tačiau jo jau kiek ankščiau pastebėti neigiami veiksniai ir šios dienos įvykis su komisarų, sugriovė jo galvoje visas buvusias iliuzijas ir jis aiškiai apsisprendė kad komunistas žiauriausiai išdėvė socializmą.

Sekantis vizitas pas komisarą buvo atliktas kito studento, — Kauno staliaus sunaus, kuriam komisarą nerado pagrinde primesti "buožės" ar kito titulo, bet užtai pareikalavo pristatyti koncerto programą, išanksto išpėdamas, kad progromoje turi vyrauti Sovietų Sąjungos autorių dainos, rusų, ar lietuvių kalboje, ir tai esanti sąlyga.

(Bus daugiau)

MOTINAI KALĖJIMAS

Margareta Jurkonienė iš Holyoke, Mass., buvo nu-teista kalėjiman dėl to, kad labai myli mažutę savo dukrelę.

Metai atgal ji su savo vyru persikyrė ir teismas tada patvarkė, kad jų mergaitė turi pasiimti tėvas. Povilas Jurkonis iš Bostono. Sakoma, kad Jurkonienė kudių paslėpė, išvežė į West Pointą pas savo gimines. Teisėjas Maculay dabar įžiūrėjo tokiam motinai nos elgėsy "rimta teismo įžeidimą" ir nuteisė ją 45-kiom dienom kalėjiman. Reiskia, teismo "unaras" yra svarbesnis už motinos meilę.

MOTERYS TRAUKIAMOS Į KARO TARNYBĄ

Kongresas priėmė įstatymą, pagal kurį pirmą kartą taikos laike Amerikos karo pajėgose tarnaus ir moterys, savanorės, kaip jos tarnavo karo metu. Paveiksle matyti moterų karinių tarnybų viršininkės pasitarime su krašto gynimo sekretoriu James V. Forrestal. Iš kairės į dešinę eina: pulkininkė Geraldine P. May, pulkininkė Mary A. Hallaren, sekr. J. V. Forrestal, kap. Joy B. Hancock ir maj. Julia E. Hamblet. Tos moterys vadovaus moterų pagalbinį tarnybų savanorėms visose ginkluotose pajėgose.

AUDROS DYKUMA

Čia griaudžiančios dienos ir naktys pakyla viršun žaibų vingiais. Pranyksta mirgančios saugys ir žvaigždės ir mėnuo sustingęs.

Dieną ir naktį netyla plėšiančios vėtros hamsino, ir tolimą dangų pakyla daina dykumos Kanakino.

Užia, šėlsta ir staigia, žemę ir dangų valdo, smėliu ir akmeniu baugia naktį lyg kujais skaldo.

Myliu uraganų dainą. Vėtra — gyvenimas mano.

Drauge su manim visur eina laisvųjų dainų karavanas.

Juozas Kėkėtas.

KĄ REISKIA ŠEIMYNOS DAKTARAS

Amerikoj yra mada šeimynai turėti nuolatinį savo daktarą. Ta mada labai gėra. Nuolatinis šeimynos daktaras žino visą šeimynos padėtį, o tas svarbu daktariui.

Klausimas dabar, kaip pasirinkti gerą šeimynos daktarą? Sveikata ir gyvastis yra perbrangus turtas, kad pavėduis jį neatsakandio daktaro globai.

Pirmiausiai reikia žiūrėti, kad daktaras turėtų leidimą medicinai praktikuoti. Tas yra svarbu, nes gyvenime dažnai susitinkame su tokiais "daktarais", kurie visai nėra jais.

Nelabai senai viena šeimyna pašaukė pirmą pa-

Radcliffe Kolegija Davė Lietuvaitėi Mokslo Laipsnį

Ona Pikelytė

Šiomis dienomis Radcliffe Kolegija išleido daugiau kaip 140 mergaičių, baigusių aukštesnius mokslus su Bachelor of Arts laisniais. Viena jų buvo ir lietuvaitė, Ona Pikelytė, "Keleivio" skaitytojo Jono Pikelio duklė iš West Haven, Conn.

Radcliffe Kolegija yra Harvardo Universiteto skyrius mergaitėms. Mokslus tenai dėsto Harvardo profesorai. P-lė Pikelytė studijavo Tolimųjų Rytų kalbas. Linkime jai laimingos ateities!

klivusį daktarą. Tik pabai-giję žmonės apsiūrejo, kad jų "daktaras" tik chiro-praktikas. Reikia žinoti, kad chiropraktikas nėra daktaras. Jie neturi jokio medicinos mokslo, tik, pa-prastai, pasėdi porą savaitę "chiropraktikų mokyk-loje."

Taiži pasirenkant daktarą reikia elgtis taip atsargiai, kaip šeiminkė elgia-si uogas pirkdama. Ji varto pintinę ir žiūri ar uogos apačioje taip pat geros, kaip viršū.

Tokio daktaro, kuris var-toja sensacinį apsigarsini-mo būdą, irgi reikia vengti. Jeigu tas daktaras galėtų padaryti viską kaip sako, tai nebūtų jam reikalo taip plačiai garsintis. Tokie išsi-tarimai kaip "egzaminuo-jam veltui" arba "grąžina-me pinigų jeigu nepatenki-name," yra tik žvejojimas nesusiuratus žmonių.

Daktaro gabumą negali-ma spręsti iš jo ofiso baldų. Reikia taip pat saugotis ir tokio daktaro, kuris laiks nuo laiko įsiraunda "stebuk-lingus" vaistus.

Jeigu daktaras turi puikų automobilį ir pilną laukia-mą kambarį ligonių, tai tas dar nereiskia profesinio su-manumo ženklų.

Paprastai gabus daktaras plačiai nesigarsina, nesigir-ia savo nuveiktais darbais, ir nemėgsta viešai kalbėti apie ligonius.

Kuomet jam pasitaiko keblia ligą sutikt, jis tyrinė-ją jį net kelias dienas. Ir jeigu nežino kokia liga, jis šaukiasi kitų daktarų pa-gelbos. Geriausi daktarai pasauly, visuomet pirmiau-gia gerai iširia ir tik tuo-met pareiskia savo nuomo-nę.

Geras daktaras turi medi-cinos knygyną, nors ir ma-žą, ir naudoja jį juom. Skai-jo nors vieną medicinį žur-nalą. Jei galima, lanko me-dicinos skyrius.

Gyvenantiems užmiesčiu-se, kur tėra tik vienas dak-taras, galima drąsiai pasi-duoti jo gydymui. Gal jam ir stoka techniškos tobul-ybės, bet jis turi sumanumo.

Jeigu esi po daktado glo-ba, ir jauti kad neini gėryn, neik tuojaus pas kitą. Nieko nepelnysi kas savaitę dak-taras mainydamas. Naujas daktaras turės iš pradžių pradėti, taip kad jokios pa-zangos ligoje nebus.

Gale, pasirinkus daktarą, atminti, kad jis nors ir dak-taras, bet stebuklų daryti negali. Nereikalauk iš jo negalimų daiktų.

UŽSAKĖ "KELEIVĮ" JAU-NU DIENŲ DRAUGEI

Chicagiskė Mrs. Veronica Pulsuski užsakė laikraštį "Keleivį" savo jaunų dienų draugei Mrs. Mortai Bal-čaitienei, irgi Chicagoje. Sako, laikraštis yra ne tik-tai gera dovana, bet tai su-artina žmones, duoda bend-rų idėjų ir bendrų interesų.

Tai gražus pavyzdys ir visiems kitiems lietuviams.

"Kel." Administracija.

ONA KUBILIENĖ IŠVY-KO PAS MOTINĄ

Sio skyriaus bendradarbė, p. Ona Kubilienė, kuri gy-vena New Yorke, šiomis dienomis išvyko į Wauke-ganą, Ill., aplankyti savo motinėi ir praleisti vasaros atostogas.

Linkime jai malonių ato-stogų ir tikimės, kad pasi-lėjęsi ji parašys daugiau įdomių straipsnių mūsų sky-riui. Ji moka gyvai rašyti ir jos raštai visada moterims patinka.

Šaukiasi Prie Trumano

Italė, karo nuotaka Mrs. W. Seiferle, New Orleans mieste kreipėsi į prezidentą Trumaną, prašydama pa-galbos. Jos vyras jurininkas buvo nuteistas Singapore uoste kalėti 4 metus už ne-siojimą su savim šaunamo ginklo, o jo žmona su kudi-kiu dabar skursta.

'Keleivio' Knygos

TIKRA TEISYBĖ APIE SOVIETŲ RUSIJĄ

Arba komunistų diktatura faktų šviesoje. Visi nori žinoti apie Rusiją. Visiems kyla klausimas kodėl Rusija nesustatė su kitomis valstybėmis ir kodėl Rusija nenori įsileisti į kitur žmonių pasijūreiti kaip ji tvarkosi? Ar yra Rusijoj laisvė, ar yra demokratija, kokie darbininkų uždabai ir ar gali darbininkai iš ją pragyventi? Dabar rusai sako kad Lietuva buk tai yra Rusijos dalis. Rusai dabar Lietuvą valdo, tai kas yra tiesa apie Rusiją tai yra tiesa apie dabartinę Lietuvos padėti. Kokia Lietuvos ateitis gali būti? Atsakymus į šiuos klausimus galėsi gau-ti nusipirkęs naujai išleistą knygą 98 puslapių didumo. Kaina 50 centų.

DELKO REIKIA ŽMOGUI GERT IR VALGYT?

Valgyt ir gert reikia del to, kad norisi, atsaus nepagalvojus žmogus. Bet del ko gi norisi? Del ko be val-gės žmogus silpsta? Ir delko vienas maistas daug daugiau vėgys, kitas mažiau? Delko žmogui reikia cuk-raus, druskos ir kitų panašių daly-kų? Kodėl jam reikia riebalų? Ši-tuos klausimus suprasit tikiai iš šios knygos. Parašė Dr. G-mus. Jos kaina tik 15c.

KURGI VISA TAI NYKSTA?

Kur nyksta visi tie lobiai, kuriuos žmonės kuria per amžius? Šį intri-guojantį politiskai-ekonomiską klau-simą aiškina garsusis Vokietijos so-cialdemokratų teoretikas Karl Kaut-sky. Kaina 10c.

KUNIGŲ CELIBATAS

Ši knygelė parodo, kodėl Romos popiežiaus kunigai nespaciuoja. Čia išaiškinta visa jų bepatystės istori-ja, jos pasekmės ir doriskos dvasi-šios nuopuolimas. Šią knygą turėtų perskaityti kiekvienas vyres, kitas ir jaunikaitis, kurie geidžia, kad jų moterys, dukterys ir mylimosios ne-papūtų į tokią kunigų globą. Para-sė kun. Geo. Townsend Fox, D. D., sultutuvino Ferdinand de Samogitia. Kaina 25c.

MATERIALISTISKAS ISTORIJOS SUPRATIMAS

Ši knygelė aiškina proletariato fi-losofijos mokslą. Jei nori žinoti, kas gindė pasaulyje įvairiausius nuoti-kijus, tai perskaityk šią knygėlę. Kalba labai lengva. Knyga protau-jantiems darbininkams neapkauuo-jama. Kaina 25c.

ZEMAITES RASTAI

Ar žinote, kad Zemaitė buvo vie-na žymiausių lietuvių rašytojų? Ar žinote, kad ji buvo paprasta kai-mo moteris, mažai mokslo išėjusi, gyveno ūkyje ir auginio vaikus, kaip tukstantčiai ir milijonai kitų moterų. O pasak jį emė apysakas rašyti. Jos apysakos yra tikrai gyvenimas, kurį tukstantčiai žmonių gyvena, bet Zemaitė pastebėjo daug dalykų, ku-rių kiti nepastebėjo, ir gražiai juos aprašė. Zemaitė yra daug raštų pa-rasiusi Lietuvoje ir Amerikoje. "Ke-leivis" parodo, kas raštus parašy-tus Amerikoje, kada ji čia laisvai laike pirmojo pasaulinio karo. Tuo-se raštuose ji gražiai aprašo, gra-žiai pajaukia ir gražiai pagiria mu-sų gyvenimo būdą ir mūsų papro-čius. Knygoje yra paveikslas su gar-sios rašytojos parašu, taipgi paveik-slai vaikų prieiglauda, kurias Ze-maitė prižiūrėjo. Yra taipgi paveik-slas Zemaitės kartu su Andriumi Bu-lota ir Al. Bulotiene. Bulotos žiaur-iai nužudė vokiečiai laike šito ka-ro. Tai didelė knyga, 128 puslapiai, su garsiais raštais ir retais paveik-slais. Kaina 50c.

PAPARČIO ZIEDAS

Ir keturių kitos apysakos: (1) Neusitikintis Vyra; (2) Zydinti Gi-ria; (3) Klaidas; (4) Korekta. Jose nurodoma, kaip žmonės patikėti iš visokių prietarų, burtų ir tt. 15c.

ANGLISKAI-LIETUVISKAS ŽODYNAS

Dažnas nori pasijūreiti, kaip tas ar kitas žodis lietuviškai vadinasi. Mes kasdien girdime daug angliškų žodžių, bet dažnai nežinome, kaip tikrai jie lietuviškai vadinasi. Tam reikalinga yra reikalingas geras žody-nas. Taipgi kas turi giminingą Eupo-ję ir nori jiems pagelbėti angliškai išmokyti, tai geriausiai jiems pasi-tarnaus pasigudamas žodynas. Tai išsienio dydžio, 400 puslapių kny-ga, su išsamiu nurodymais. \$3.00

KUR MUSŲ BOCIJAI GYVENO?

Biblija sako, kad pirmutiniai žmo-nės gyveno Rojuje. Bet mokslas Ro-ju visai atmeta. Mokslas mano, kad žmonijos lopsinė buvo šiaurėje. Ir ši knyga parodo, kodėl tai mano-ma. Labai įdomus ir pamokantis skaitymas. Kaina 25c.

MONOLOGAI IR DEKLAMACIJOS

Šioje knygoje telpa daugybė nau-ju, labai gražių ir juokingų monolo-gų ir deklamacijų. Visokios temos: darbininkiskos, revolucionieriskos, tautiskos, humoristiskos ir laisvama-niskos. Visos skambios, visos geros. Tinka visokiems apvalksciojimams, baliams, koncertams ir tt. Antra pagerinta laida. Kaina 25c.

DŽIAN BAMBOS SPYČIAI

Ir kitos fonės. Daugiau juoku, ne-gu Amerikoje mumsauno. Šioje kny-goje telpa net 72 "Džian Bambos spyčiai" eilės, pasikalbėjimai, hu-moristiski straipsniukai ir juokai. Antra pagerinta laida. Kaina 25c.

SOCIALIZMO TEORIJA

Šis veikalas trumpais ir aiškiais faktais parodo, kaip iki šiol keitėsi draugijos formos ir kodėl tures bu-ti pakeistas kapitalizmas. Kaina 25c

NIHILISTAI

Tragedija trijuose aktuose. Veika-las perstoato nužudymu caro Alek-sandro II. Labai puikus ir nesun-kiat scenoj perstoatomas veikalas. Iš viso reikalaujamas 28 ypatos. 25c

AR ROMOS POPIEŽIUS YRA KRISTAUS VIETININKAS?

Parašė kun. M. Valadka. Knyga drąsiai kritikuoja Romos Katalikų bažnyčios autoritetą ir faktais pa-rodė, kad jis nėra joks Kristus vie-tininkas. 224 pusl. Kaina 15c.

KOKIUS DIEVUS ŽMONĖS GARBINO SENOVĖJE?

Visokios klastos žmonės garbi-no įvairius dievus. Dievų garbinimas keitėsi. Kodėl? Kokius dievus garbino mūsų bocijai? Kokias žiny-cias jie buvo įsteigę? Kodel žmonės priejo krikščionybės gadyne? Visus tuos klausimus galėsi atsakyti pa-skaitęs šią knygą. Tai didelio for-mato, 271 puslapių knyga. \$1.00

SIELOS BALSAI

Gražios eilės ir dainos. Čia yra sudėtos įvairios lietuviškos dainos apie mūsų tautą, apie seimyną ir apie darbą. Toji knyga palinksins jus laisvas nuo darbo valandos. Di-delio formato, 223 puslapių knyga, kurioje yra daug visokių eilių ir dainų. Kaina 15c.

SAPNININKAS

Didysis Lietuvos Sapnininkas su Salemono galva. Išaiškinti visokie sapnai visokiems atsitikimams. Virš 300 puslapių knyga. Kaina \$1.00

JUOZAS STALINAS

Arba, kaip Kaukazo Razbaininkas pasidarė Rusijos diktatoriumu. Kaip jis įgijo valdą ir pasilino savo buvusius draugus. Labai įdomi knyga. Kaina 25c.

KODEL AŠ NETIKIU Į DIEVĄ?

Laisvamanis čia pasako, kodėl jis negali tikėti. Filna argumentų, ku-rių nesumė joks žėjuistas. 20c

LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA

Pritaikyta Amerikos lietuviams. Daug kas iš lietuviško jaunimo nori tinkamai išmokyti savo tėvų kalba, o senimas irgi dažnai nori pagilint savo rastišką lietuvių kalbos žinojimą. Šita gramatika yra tinkama vi-siems, kas nori gerai lietuvių kal-bai išmokyti. Didelė knyga, 144 pusl. Kaina tik 21.00

LYTISKOS LIGOS

Ir kaip nuo jų apsaugoti. Parašė Dr. F. Matulaitis. Antra, perziūre-ta ir papildyta laida. Kaina 25c

KALENDORIUS 1948 M.

Jau galima užsakyti 1948 m. "Ke-leivio" kalendorių. Tai 96 puslapių knyga. Kaina 50c.

Kaip SENOVĖS ŽMONĖS PERSISTATYDAVO ŽEMĘ?

Labai įdomus senovės filosofų da-leidimais apie žemės išvaizdą. Pagal daugelį autorių parašė K. Stiklėlis. Antra knygtelės dalis yra: "Išsivikšęs Mo-kslas, arba Kaip Atsirado Kalbos." Parašė S. Aleksa. Kaina 10c

SOCIALIZMAS IR RELIGIJA

Labai įdomi knygtelė šiuo svarbiu klausimu. Ją turėtų perskaityti kiek-vienas katalikas ir socialistas. Pa-rašė E. Vandervelde, vertė Vardu-nas. Kaina 10c

TABAKAS

Kaip jis žmonėms kenkia. Liau-kimės ruke! Pagal A. Apolovą ir daugelį iš gyvenimo patyrimų para-sė K. Stiklėlis. Kaina 25c

"Keleivis," 636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

Mamytė Labai Dėkinga

Mamytės gimtadienio pro-ga užrašiau jai "Keleivį." Ji labai dėkinga ir sako: "Gera mano dukrelė, la-bai gera! Kad visos dukre-lės būtų tokios geros ir sa-vo mamytėms užrašytų 'Ke-leivį.' Aš skaitau naudingus patarimus Moterų Skyriu-je, skaitau kitus įdomius straipsnius ir žinias. Man labai patinka 'Keleivis' — ačiū, dukrelė, ačiū..."

Sesės-dukrele, kodel jums taip nedaryti? Už 3 dolerius "Keleivis" kas savaitę lankys jusų ma-mytes per čius metus! Jos bus dėkingos, kaip yra dėkinga mano mamytė. Adresuokit taip:

Keleivis

636 E. Broadway, So. Boston 27, Mass.

Iš Plataus Pasaulio

Likviduoja Fašistus?

Iš Izraelio valstybės praneša, kad policija daro krates ir areštus fašistinės Ir-gun Zvai Leumi organizacijos narių tarpe. Izraelio valstybė žada apsisvalyti nuo ginkluotų fašistų, kurie iš kelių kartų priešinosi naujai įsikūrusios valstybės policijai ir kariuomenei.

Amnestija Filipinuose

Filipinų prezidentas ir kongresas suteikė amnestiją ginkluotiems valstiečiams, kurie ilgai priešinosi su ginklais valdžiai centralinej Luzon salos dalyje. Tų valstiečių, vadinamų Huk-balahaps, vadovas Tarue dabar įeina į kongresą, kaip teisėtas 1946 metais išrinktas jo narys.

Mušiai Graikijoje

7,000 graikų partizanų stebiai priešinosi graikų armijai Grammos kalnuose, netoli nuo Albanijos sienos. Pirmuose mušiuose graikų armija turėjo nemažai pasisekimo, bet dabar "partizanai" jau nebūtinai kur trauktis ir rodo didesnio pasipriešinimo.

Stalino Sunus

Rusijos diktatoriaus Stalino sunas, majoras generolas Vasilij Stalinas, apdovano-tas raudonosios vėliavos ordinu "už vykusią išpildytą įsakymą". Kokį įsakymą jis taip "vykusiai" išpildė, Rusijos valdžia nepranešė.

Socialistai Kanadoje

Saskatchewan provincijos rinkimuose Kanadoje daugumą gavo socialistų partija ir prie valdžios lieka socialistinė provincijos vyriausybė. Liberalai šiek tiek sustiprėjo, bet socialistų nepajėgė iš valdžios pašalinti.

Missouri Portugalijoje

Galingiausias Amerikos karo didlaivis Missouri ir kiti mažesni karo laivai išvyko į Portugaliją padaryti "mandagumo vizitą" Portugalijos valdžiai. Portugalijos demokratai stebisi, ar šitas karo laivų atsilankymas reiškia, kad Amerika remia diktatoriaus Salazaro valdžią?

Unijos Už Marshall Planą

Viso pasaulio darbininkų unijos, savo milžiniškoje daugumoje pasisakė už Marshallo planą, kurs numato padėti Europos kraštams atsistatyti. Šitaip tvirtino Anglų darbiečių valdžios atstovas Tarptautinės Darbo Organizacijos posėdyje San Francisco mieste.

Paliaubos Palestinoje

Jungtinių Tautų Organizacijos atstovai iš Palestinos praneša, kad Egipto kariuomenė praeitą penktadienį apšaudė iš kanuolių UN vieną orlaivį, kurs skraidė virš fronto. Matomai, tai įvyko per klaidą. Šiaip Palestinos frontuose visai ramu.

Skaitytojų Balsai

Gerbiama redakcija,

Aš buvau užprenumeravęs laikraštį dėl Charles Pallock, Dulluth, Minn. mieste. Dabar gavau žinią, kad jis mirė, tai prašau ten laikraštį nebesiųsti. Siųskite jį kuriam kitam skaitytojui, kuris negali užsimokėti. (Tas padaryta, Adm.)

Kartu aš prisijungiau \$2 ir prašau man prisiųsti knygą "Tikra Teisybė apie Sovietų Rusiją", o kas liks, tai skiriu "Keleivio" namui išpirkti. Su gilia pagarba,

K. J. Kodis, Danville, Ill.

Gerb. administracija,

Atsiprašau, kad taip ilgai neprisiunčiau Tėvui ant batų. Aš misliju, kad Tėvas dovanos, nes aš šį kartą turiu gerą pasiūlymą. Didžiajį buvau užimtas darbais, Kanadoj buvo pati sėja, pasėjau rugių, tai bus ir Tėvui ant ruginės. Prisiunčiu viso labo \$6, prenumerai \$3.50, kalendoriui 50 centų, Tikra Teisybė apie

Rusiją 50c. Juozas Stalinas 25c. ir namo išpirkimui \$1.25. Lieku su pagarba,

Geo Ruskyas

Atthon, Sask., Kanadoj.

Gerbiama redakcija,

Prisiunčiu penkis dolerius, tris už "Keleivį", o Maikio Tėvui naujai šaškei ar kardui 2 dol. Kaip generolas Tėvas turėtų paleisti ginklą į darbą ir nukirsti Stalino pypkei cibuką. Gal Juozas tada suprastų, kad reikalas yra rimtas ir būtų sukalbamesnis. Gal?

Linkiu visa gera jusų

Ksaveras Novickas,

Baltimore, Md.

Gerbiameji,

Nors ir neprašote mane, kad atnaujinau "Keleivį", tai prisieina man pačiai susiprasti. Šiandien be laikraščio būtų sunku gyventi. Todėl prašau Maikį su Tėvu, kad mane ir toliau lankytų. Aš juos įvertinu.

Rose Buches

Rockford, Ill.

Skaitykit Naujienas...

TOKSTANČIAI lietuvių yra išlaikyti po visą pasaulį. TOKSTANČIAI jų dabar gyvena Vokietijoje, Olandijoje, Prancūzijoje, Norvegijoje, Švedijoje ir kitur. Tarp jų lietuvių (iš savo gimtojo krašto išmestų) lietuvių, galimas daiktas, yra ir Jūsų giminės, Jūsų draugai. Jūsų pažįstami. Jie nori su Jumis susitikti, susirašyti.

NAUJIENOS tiems lietuviams tarpininkauja, -akelbia ju prisijungiantis paieškosimui giminii ir pažįstamų. NAUJIENOS apausdina raštus žinomų Lietuvos rašytojų ir žurnalistų, kurie vaizdžiai piešia tuos tragiškus įvykius, kuriuos teko išgyventi Lietuvai per paskutinius šešerius metus. Sakykute raštose pasakojama teisybė apie pirmąją bolševikų okupaciją, išlyskia "liaudies seimo" rinkimų komediją, nešmėkšnišką terorą iki karo pradžios, o paskui "rudosios okupacijos" periodą.

Skaitydami NAUJIENAS, Jūs patirsite apie tuos Golgotos kelius, kuriais teko keliauti tukstančiams lietuvių, bėgusių į vakarus nuo jau karto ragauto raudonojo lietuvių.

NAUJIENOS turi labai įdomių raštų, kurie bus nuolat spausdinami. Neprašykite progos tų raštų neperskaityti. Tuoj užsiprenumeruokite NAUJIENAS.

Chicagoj metams \$8.00; už Chicago ribų kaina metams \$6.00; šešioms mėnesiams — \$3.25.

SIŪSKITE ČEKĮ ARBA MONEY ORDERĮ ADRESU:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill.

NEPAPRASTA DOVANA PREZ. TRUMANUI

Independence, Mo. "Forty and Eight" draugijos pirmininkas G. B. Henry įteikia prezidentui Trumanui pirmininko plaktuką padarytą iš medžio to stalo, ant kurio japonai pasirašė pasidavimo dokumentą. Dovana buvo įteikta, kada prezidentas baigė savo lankymąsi vakarinėse valstijose.

Aš Buvau Vergijoj

(Tesinys)

Trys "Katilai"

Maistas ir šitame lageryje buvo toks pat, kaip ir "pirmame Lagpunkte. Žmonės buvo paskirstyti į tris "katilus", ir gaudavo trijų rūšių maistą, žiurint, kiek kas darbo padirba.

Pirmas katilas buvo tiems kaliniams, kurie neišdirbė 50 nuosimčių darbo normos; antras katilas buvo tiems kaliniams, kurie išdirbdavo virš pusės darbo normos, bet nepasiekdavo visų 100 nuosimčių normos. Trečias katilas, pats geriausias, buvo tiems kaliniams, kurie išdirbdavo 100 nuosimčių arba ir daugiau.

Antro katilo maistą dar gaudavo tie kaliniai, kurie budavo gydytojo atleidžiamu nuo darbo dėl nesveikatos, o taip pat pagal "antrą katilą" maitindavosi ir tie kaliniai, kurių darbas buvo apžiūrėti barakus, šluoti, valyti, vandenį atnešti, grindis mazgoti ir t. t.

"Pirmo katilo" maistas buvo kartą per dieną pusę litro zupės ir kartą per dieną juodos kavos (arbatos) puodukas ir vienas svaras duonos. Kas pakliudavo į "pirmo katilo" maistą, tas buvo pasmerkimas mirti, nes su tokiu maistu ir nieko neįdirbdamas žmogus greit "nusimaitinti" į kapus, o jei dar turi dirbti, tai kaip gali pasiekti darbo normą ir vėl gauti geresnį maistą?

Vasaros laike maistas visiems buvo šiek tiek geresnis, bet vasara ten tęsiasi tik tris mėnesius, o žiemą tęsiasi devynius mėnesius. Žiemos laikė visą maistą atveždavo sušalusį į ledą. Bulvės, burokai, morkos, kopūstai ir kitokios daržovės visos budavo ledas. Kai reikėdavo skusti, tai jas pirma išvirdavo ir paskui lupdavo. Smarvė virtuvėje nuo tų sušalusių bulvių budavo pasitūsi.

Tokios bulvės buvo juodos ir neturėjo jokio skonio. Bet "bado dantys aštri", tai žmonės viską suvalgydavo. Kartą aš buvau paskirtas dirbti virtuvėje, tai teko matyti visą tą virtuvės tvarką ir uostyti visi kvapai. Tą dieną, kada aš dirbau virtuvėje, buvo atvežtos keturi arkliai galvos. Tas galvas virėjas sumetė į katilą ir virino, kol visai "pasileido", o tada kaulai buvo išlupinoti ir sumesti į kito katilo zupę.

Svarą mūsų lageryje buvo toki: Kas savaitę galėjo eiti į pirtį ir gaudavom švarius baltinius. Kartu ten ir apskusdavo. Kol karas su vokiečiais neprasidėjo Kar-gopolio lageryje "trečiame Lagpunkte" galima buvo dar gyvybę vilkti ir bent

tiems, kurie galėjo išdirbti pilną paskirtą darbo normą, duonos netrukdavo.

Kaliniai

Mūsų lageryje 75 nuosimčiai kalinių buvo politiniai, o likusieji ten pakliuvo už visokių kriminalinių prasižengimų. Buvo vagių, žmogžudžių, ir nubautų už visokių "darbo prasižengimų" dirbtuvėse.

Man būnant lageryje trys kaliniai buvo paleisti į laisvę, kaip atbuvę jiems skirtą bausmę. Bet vienas iš paleistųjų jau antrą dieną grįžo vėl į stovyklą, o kitas grįžo po šešių dienų. Kodėl jie taip "pamilo" tą lagery, paklaus skaitytojas? Atsakymas yra toks:

Išleidžiant kalinį į laisvę kiekvienas turi duoti parąsą, kad jis niekam nieko nesakys, kur jis buvo, ką dirbo, kokiame lageryje bausmę atliko. Žodžiu, išleidamas žmogus iš lageryo turi duoti parąsą, kad busi, kaip naujai ant svieto atėjęs. Tik išėjęs į laisvę kalnys buna apsuptas iš visų pusių šnipais. Jei kam nors prasižais, kur buvai ir ką patyrei, šnipai praneš "kur reikia" ir tu vėl atsidursi lageryje, tik tai ilgesnei bausmei. Taip atsitiko ir mūsų lageryo paleistiesiems. Vienas, tik išėjęs į laisvę, ten pat prie stovyklos kam tai pasispavėdojo, kad jis buvo lageryje ir kitą dieną vėl buvo lageryje, o kitas po šešių dienų buvo grąžintas, matomai, ir didesnio miesto dar nepasiekęs. Atrodo, kad bolševikų valdžios nusistatymas yra iš lageryų nieko nepaleisti, kad mirtis "išvaduos".

Kartąėjau pro moterų barakus ir pamaciau vieną senutę (maždaug 60 metų amžiaus) gaudžiai verkiant. Aš neiškentėjau ir paklausiau, ko verki, motut? Moteris man atsakė, kad ji jau penki metai nematėsi savo vaikų, kurie dabar jau bus suaugę ir, prasidėjus karui su vokiečiais, tur but bus pašaukti į kariuomenę. Motina verkė, kad savo vaikų nebegalės pamatyti. Tada aš paklausiau, už ką ji čia pakliuvo? Moteris man pasisakė, kad ji mokiusi vaikus poterių, norėjusi, kad jie tikėtų į Dievą, o vaikai apie tai pasakoję savo mokytojui. Užtai senutė gavo 8 metus prievartos darbų, mat "vaikus tvirkino". Ji sakėsi, jau penkių metų išbuvusi lageryje, iš ko išeitų, kad ji ten pakliuvo 1936 metais, kada Rusija gyveno didžiulius bolševikų "valymus"... Ilgai nesikalbėjau su ta verkiančia senute ir jos gyvenimo istorija ir da-

bar man yra paslaptis.

Butai

Trečiame Lagpunkte barakai arba mūsų butai buvo tokie pat, kaip ir pirmame, ir gyvenimo sąlygos buvo panašios, tik gal kiek geresnės. Guoliui čia davė po vieną antklodę ir daugiau nieko. Baisus vargas buvo su blakėmis ir prusokais (taip čia vadino tarakonus), kurie nakčia apkratydavo veidus ir rankas, kad net sutindavo. Šaltis čia siekia nuo 35 iki 60 laipsnių. Kada šaltis siekdavo 50 laipsnių ir daugiau, tada kalinių į darbą nevarydavo. Poilsio dienų nebuvo jokių, bet pasitaikydavo pertraukos darbe, kada "pagal planą" keisdavo darbą. Mat, "planingame ukyje" ir kaliniai dirbdavo pagal kokį tai planą iš viršaus, tai kai kada, kai plane susipainiodavo viršinių apskaičiavimai, mums pasitaikindavo pertraukos darbe.

"Kultūrinis" Gyvenimas

Kartą per mėnesį mūsų lageryje, kurs buvo skaitomas "geras", budavo ruošiami koncertai, arba eida-vom į kino (muvius). Rodydavo rusiškus propagandos filmus apie visokius "socializmo laimėjimus" mums, kurie buvome tų "laimėjimų" pačioje širdyje ir šalti, nedavalge, blakiai apkrantyti, galėjome džiaugtis "socializmo šalies milžiniškais pasiekimais".

Dažnai bandydavau kalbėtis su kitais kaliniais, už ką jie čia pakliuvo. Bet labai retai kuris kalnys norėdavo pasakotis apie save. Ypatingai tylūs buvo rusai. Iš jų nieko negalėdavai išgirsti. Drąsesni buvo ukrainiečiai, kurie kartais pasisakydavo, kaip ir už ką jie čia pakliuvo. Vienas ukrainietis man pasakojo, kad jo krašte, laike priverstinės kolektyvizacijos, buvo toks badas, kad motinos suvalgydavo savo kūdikius. Kai aš paabejojau, jis man tiklino, kad tikrai taip buvo, kada po suvartymo ukiniukų į kolchozus visoje Ukrainoje siautė baisus badas ir milijonai žmonių išmirė badu (1932-33 metais). Kitas ukrainietis sakėsi pakliuvęs į lagery už tai, kad užmūšęs kokį tai policininką...

Iš rusų kalinių niekokių žinių negalėdavau sužinoti. Jie nenorėdavo nieko pasakoti ir atrode tokie užbaidyti, kad net išsižioti bijodavo. Matyti, bijojo pataikyti ant šnipo. Visokias naujienas iš pasaulio sužinodavom iš laikraščių, kuriuos per čekistus pasisekdavo kartais gauti ir nors pasenusius peržiūrėti. Raštinėse buvo įrengti radio garsiakalbiai, bet mums neleidavo jų klausytis. Kad galėčiau nors ką nors iš pasaulio sužinoti, mokiausi skaityti rusiškai ir galėjau iš pasenusių laikraščių kar-

tais šį tą išgirsti apie pasaulio įvykius.

Darbas lentiuvėje buvo gana sunkus ir visas čia "ant procentų". Mūsų lentiuvėje išpildavo medžių 7 tukstančius "kubometrų" per parą. Kartu dirbo vyrai ir moterys ir dirbo tą patį darbą. Palengvinimas darbo moterims priklausė nuo "brigados" viršininko. Viršinių saugaliavimas buvo pasiutęs. Viskas priklausė nuo to, ar viršininkas užskaito tau visą išdirbtą normą ir kaip jis skaito. Tie, kurie išdirbdavo 100 nuosimčių, tai pertraukos metu gaudavo pusę litro zupės, vadinamos "balanda", o kurie neišdirbdavo normos, tai pertraukos metu nieko negaudavo. Mat, kaliniams pietūs išduodavo iš ryto, išėinant į darbą, o sugrįžus iš darbo gaudavom duoną ryt dienai ir arbatos arba kavos. Pieno, sviesto, lašinių nieks niekada negaudavo nė pauostyti.

Prasidėjus karui tarp vokiečių ir rusų maistas buvo sumažintas 40 nuosimčių, o darbas buvo pailgintas viena valanda. Tada kaliniai pradėjo labai sirgti ir mirti.

A. J. Alpkas.

(Bus daugiau)

DU METAI RUSŲ VERGİJOJE

Berlyne, anglų zonoje gyvena viena vokiečių, Anneliese Schmidt, kuri du metus išbuvo rusų koncentracijos stovykloje. Ji prieš karą gyveno Berlyne, bet kai miestą anglai ir amerikiečiai pradėjo bombarduoti, ji išvyko į Ryprusius. Kai ten atėjo rusai, ji pasilikė ir buvo kartu su daug kitų vokiečių išvežta į prievartos darbus "Atstatyti Rusiją".

Mrs. A. Schmidt buvo nuvežta į Uralo kalnus, kur stovykloje ji gyveno su 1,600 kitų moterų ir dirbo girioje nuo 7 valandų ryto iki 6 val. vakaro. Jų darbas buvo medžius kirsti, krauti juos į stirtas, arba taisyti kelius. Maistas buvo labai skurdus, o jei kuri moteris neišdirbdavo "normos", tai gaudavo baisiai skurdų bado davinį, kurs greit tokias "tingines" nuvarydavo į kapus. Po dvejų metų Mrs. A. Schmidt pradėjo sirgti vandenlige ir visai nebetiko darbei. Tada rusai nutarė, kad ji jau gana pasidarbovo "Rusijos atstatymui" ir ją paleido namo. Ji dabar Berlyne, kiek pasitačiusi iš sveria 65 svarus.

Tos moters pergyvenimai buvo paskelbti Detroito laikraščiuose. Iškarpa mums prisiuntė drg. A. Katarzis. Annelieses Schmidt pergyvenimai yra tokie pat, kaip ir tukstančių lietuvių, kuriuos rusai išvežė į vergiją.

IESKAU DARBO ANT FARMOS

Turiu 35 metų patyrimo prie farmų ir daržovių darbu. Katram ar katrai reikalingas istikimas darbininkas ar gascadorius, prašau rašyti man žemiau nurodytu adresu: M. J. W. c-o A. Bokus, (27) R. D. 2, Greenfield Center, N. Y.

Tikra Teisybė

APIE SOVIETŲ RUSIJĄ

— arba —

Komunistų Diktatura Faktų

Šviesoje.

Tokia knyga tik ką išėjo iš spaudos. Ją išleido "Keleivis". Nors Sovietų Rusija gyvuoja jau nuo 1917 metų, tačiau tikros teisybės apie ją beveik niekas užsieny nežino — nežino net ir komunistų vadai. Taigi būtinai buvo reikalinga tokia knyga, kuri parodytų Stalino Diktaturą faktų šviesoje. Ir tokią knygą dabar turim. Čia vieni tik faktai, vien tik teisybė. Knyga didelio formato, arti 100 puslapių skaitymo. Kaina 50 centų.

Užsakymus prašome siųsti šiuo adresu:

"KELEIVIS"

636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

230 AKRŲ FARMA

Žemė be akmenų, jauti isėti, yra sodas, 7 kambarių namas, elektra, moderniškos banės, pašaro raugykla (silo), melžiamoji mašina, 10 karvių, visokia mašinerija, netoli nuo miesto. Kaina \$7000.

Mrs. Kirman, 253 Grand ave., Saratoga, N. Y.

PAIESKOJIMAI

Paieskau giminii ar pažįstamų iš Papijo parapijos, Biržų apskrities, kurie gali but dabar tremtyje. Aš esu Emilija Sadauskaitė, (26) kaimo, Papijo parapijos. Emilija Karskionė, 25 Rowell st., Dorchester, Mass.

Paieskau lietuvių kilusių iš Sukonių kaimo, Biržų apskrities. Norėčiau su jais susirašinėti. Prašau atsilepti šiuo adresu: K. Staupas, 16908 Endora Rd., Cleveland, Ohio.

Edvardas Eimantas iš Brazilijos, Pietų Amerikos, ieško savo brolio, Kazimiero Eimanto, kadaise gyvenusio New York'e. Jis pats, ar kas kitas duos man apie jį žinią, busi labai dėkingas. Prašau rašyti šiuo adresu: A. Simanovic, 3575 McKinley ave., Tacoma 4, Wash.

Aš paieskau Jurgio Pastarnoko, kuris gyvena, rodos, Detroit'e. Jis kilęs iš Vilkaviskio miestelio ir Amerikon atvyko apie 32 metus atgal. Aš esu jo pusbrolis ir busi labai dėkingas, jeigu kas nurodytų man jo adresą. Matusis Jurskis, 21 S. Stricker st., Baltimore 23, Md.

Paieskau Agotos Diemonaitės, po vyru Preksaitienės, gimusios Varnalčiūso, tulas laikas atgal gyvenusios Collinsvillej, Ill. Paieskau taipgi Petro Bertolio ir kitų giminii bei pažįstamų. Turiu svarbių žinių iš Europos. Aš esu Marė Gerulytė iš Gervičių. (26)

Mary Berantienė

628 So. Eaton st., Baltimore 24, Md.

Paieskau trijų seserų: Kazianės Kibartienės, Marės Petronienės ir Petricijos Gavenienės. Kas man duos apie jas žinoti, gaus \$5.00 dovaną. John Petraitis, 4352 Western ave., Chicago 32, Ill.

Aš Mary Gusūtė-Ginkus, kilusi iš Anglininkų, Stakliškes parapijos, Ignaciaus dukte, ieškau pusbrolių Jono ir Prano Broky kilusių iš Vilkaviskio kaimo, Užaugusio parapijos. Jona seniau gyveno apie Bostoną. Jie patys ar kas juos žino malonėkite parašyti šiuo adresu: Mrs. Mary Ginkus, 41 School st., Roxbury, Mass.

APSIVEDIMAI

Ieškau apsivedimui moterį ar merginą, ne senesnę, kaip 60 metų; aš turiu nedidelį ūkį, gerą darbą ir turėčiau, moku visokią darbą prie namų taisyti. Esu našlys, gyvenu vienas, netoli Bostono. Prašau rašyti: Y. S., 636 E. Broadway, South Boston, Mass.

Paieskau moteries apsivedimui. Turi turėti \$400 ar \$500 pinigų. Aš turiu išmokėtą farmą. (26)

R. 2, William McKauskas, Pierpont, Ohio.

ČEMERYČIA ŠAKNYS

Čemeryčios šaknys, sakoma, yra galingas tonikas dėl pagerinimo apetito, dėl geresnio virškinimo, ir, sakoma, priduoda galingesnę kraują cirkuliaciją. Čemeryčia yra vartojama nuo drogio, nuo gumbo, nuo geltigės, nuo skropulo ir nuo sukrečėjimo kraujo. Čemeryčios šaknys jau yra vartojamos per 3000 metų, ir mūsų čemeryčia nėra sukapota, bet yra tokia, kaip užaugus. Supiaustyti čemeryčios gerą šaukštą, įdėti į keliškelį, užpilkite šiltu ar šaltu vandeniu ir už valandos galite gerti arba įdėti unciją čemeryčios į bonką vyno ar stipresnio gėrimo ir galite gerti po valgių. Čemeryčios svaras \$1.35.

ALEXANDER'S CO.

414 W. Broadway,

So. Boston 27, Mass.

NUO UZSISENĖJUSIŲ, ATVIRU

Skandžių Žaidimų

IR ODOS LIGŲ

Tie, kurie kenčia nuo SENU, ATVIRU ir SKAUDŽIŲ ŽAIDŲ, jie negali ramiai sėdėti ir nakintis miegoti, nes jų užsienėjusių žaidos nieštį ir skauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir spaudėjimą seną, atvirą ir skaudžių žaidų, uždeklite LEGULO Ointment. Jų gydymas ypatybės palengvina jus skaudėjimą ir galėsite ramiai miegoti naktį. Vartokite jas taipgi nuo skaudžių nudegimų. Jos taipgi pašalina niežėjimą ligos vadinamos PSORIASIS. Taipgi pašalina peršėjimą ligos vadinamos ATHLETE'S FOOT, sustabdo džiūvimą odos ir perkūpimą tarpiniųjų. Jos yra tinkamos vartoti nuo džiūstančios ir sukrečios odos. Jos yra geros gydoles nuo visų išvirinių odos ligų. LEGULO Ointment suteiks jums pagalbą nuo nuvargusių, perštamų ir niežiančių kojų. Legulo Ointment yra pardodamas po 75c., \$1.25 ir \$3.50. Pirkite vaistinėse Chicagoje ir apylinkėse arba atsiskite money orderį. (42)

LEGULO, Dept. 3,

4847 W. 14th Street,

CICERO 50, ILL.

Vietinės Žinios

GUVERNATORIAUS PAVADUOTOJAS KALBĖJO APIE LIETUVĄ

Praeitą savaitę trečiadienį, SLA seimo bankiete, Copley Plaza viešbutyje, tarp kitų svečių dalyvavo ir gubernatoriaus pavaduotojas Arthur W. Coolidge. Jo kalbos tema buvo "Lietuva už geležinės uždangos".

Mūsų valstijos aukštas pareigūnas plačiai nupiešė Lietuvos pergyventą ir vis dar nesibaigiančią tragediją po rusų, vėliau vokiečių ir dabar vėl po rusų okupantų jungu. Masinis žmonių vežimas į prievartus darbų stovyklas, šeimų išskaidymas, Lietuvos kolonizacija atėjūnais rusais ir mongolais, baisus smurtas ir savalės režimas, apie tą visą A. W. Coolidge yra gerai painformuotas ir atkreipė dėmesį Amerikos visuomenės į Lietuvos žiaurų naikinimą.

A. W. Coolidge prisiminė prieš 7 metus rusų pravestą pirmą masinį lietuvių gabenimą į Rusijos užkampius, kada apie 60,000 žmonių buvo ištremti iš savo namų į vergiją. Dabar vyksta toks pat lietuvių gabenimas, o lietuvių vietą Maskva atsiunčia mongolus ir rusus. Lietuva yra akiai nuo pasaulio uždaryta, kad nė vienas žmogus negalėtų iš ten išeiti ir pranešti pasauliui, kokios baisenybės vyksta Lietuvoje. Rusai ištremė į Sibirą ir Amerikos piliečius lietuvius, kuriuos karo audra užtikio Lietuvoje. A. W. Coolidge sakėsi daręs pastangų išvaduoti iš rusų vergijos Amerikoje gimusią lietuvių Čarneckienę su jos vaikais, bet šias dienas jis gavo pranešimą iš Valstybės departamento, kad dar nepasisekė ją surasti ir išgelbėti.

A. W. Coolidge sako, Lietuvos išvadavimo greit nebus galima sulaukti. Jei Amerika norėtų tiesiogiai Lietuvai pagelbėti, tai būtų karas, o karo niekas nenori. Bet A. W. Coolidge kreipiasi į Amerikos visuomenę ir kviečia neužmiršti Lietuvos reikalo. Reikia kelti Lietuvos klausimą Jungtinių Tautų organizacijos. Reikia į Lietuvą kalbėti per "Voice of America"; Reikia nuolat atsiminti, kad Rusija ne tik prijungė, bet ir žiauriai terioja Lietuvą ir dėlto negalima tylėti.

Kada nors Lietuva vėl bus laisva. Bet po kokių kančių, po kokio teroro ir kas beliks iš lietuvių naikinamos tautos?

Gražus Dainų, Šokių ir Muzikos Festivalis

Pirmadienį LRKSA seimo proga Municipal svetainėje buvo suruoštas gražus muzikos, dainų ir šokių festivalis. Organizavimo darbą atliko p. O. Ivaškienė ir jos vedama tautinių šokių grupė gražiausiai pasirodė. Programa buvo labai įvairi ir ypač publika sujaudino maziukai artistai ir artistės, kurie padėklamavo, padainavo ir pašoko. Vėliau buvo šokiai. Laikė programos kalbėjo LRKSA pirmininkas d. Šimutis.

Ims Per Mėnesį Po 30,000 Vyru

Ir Bostone pradėjo veikti vyrų draftavimo komisija. Po visą Ameriką per mėnesį bus imama į ginkluotą pajėgą po 30,000 vyrų ir pirmieji vyrai bus pašaukti jau rugsėjo mėnesį.

ŽMOGUS VAŽIAVO ANT BANGINIO KUPROS

Providence, R. I. miesto gyventojas Frank E. Cabral, 17 metų žvejys, praeitą šeštadienį sakosi gavęs progos pasivažinėti juroje ant banginio kupros. Jis gaudė juroje su tėvu vėžius, kai staiga prie jo laivuko išliko banginys ir su uodega sudavė per laivuką. Jaunasis žvejys išlėkė į jurą ir nukrito ant banginio kupros. Banginys pasileido į jurą, apsisuko kelis kartus, o žvejys visą laiką sėdėjo ant jo kupros. Paskui banginys pasinėrė, o žvejys nuplaukė pas tėvą, kuris kitame laivuke gaudė vėžius ir visą tą nepaprastą reikalą matė. Sako, Frankis yra pirmas žmogus, kurs jojo ant banginio ir išliko gyvas.

Andrijauskas Išvyko Gyventi į Chicago

Kazys Andrijauskas-Andrey senas Bostono gyventojas ir mūsų laikraščio skaitytojas šią savaitę išsikėlė gyventi į Chicago. Nuo 1911 metų jis gyveno mūsų mieste, 1923 metais buvo parvažiavęs į Lietuvą, po metų grįžo ir vėl apsigyveno Bostone. Paskutiniu laikui gyveno Roxbury. Daug pasisekimo naujoji vietoje.

Lankėsi Vincas Količius iš Pittsburgho

SLA seimo proga į mūsų redakciją buvo užėjęs Vincas (William) Količius iš Pittsburgho, veiklios SLA ir šalpos darbo veikėjos Mrs. V. Količienės sunus. Jis yra studentas ir atvyko į Bostoną į SLA seimą, dalyvavo jaunųjų komisijos parengimo ir pasitarimuose. Jaunasis Vincas Količius nors jau antros kartos amerikietis, bet gražiai kalba lietuviškai.

Pakėlė Mokesčius Už Nuosavybę

Mokesčiai už nuosavybę šiais metais pakelti iki 53 dolerių 40 centų nuo tukstancio įvertinto turto. Pernai mokesčiai buvo \$46.50. Šiemet jie pakelti \$6.90 nuo tukstancio.

Dabar jau įėjo į madą, kad mokesčiai nuo nuosavybės kasmet keltiami. 1944 metais mokesčiai buvo \$39.90 nuo tukstancio, o šiemet jie pakelti iki \$53.50, arba pakilo 13 su puse dolerių.

Radio Piknikas Bus Rugpjūčio 1 d.

Didysis radio korporacijos piknikas šiais metais įvyks sekmadienį August 1 dieną, Maynard, Mass. Vose's Pond vietoje. Kaip kasmet, taip ir šiemet piknikas bus labai įspudingas. Bus išdalinta daug dovanų ir tarp kitko bus galima laimėti Kaizer-Frazer naują karą \$2,300 vertės ir daug kitokių dovanų.

Piknike bus meno programa, kuri nustebins visus, bet apie tai dar bus laiko pranešti.

Lankėsi Juozas Tamulaitis

Mūsų redakcijoj lankėsi drg. Juozas Tamulaitis, pittsburghietis. Jis atvyko pas mirusiojo brolio šeimą į So. Bostoną praleisti atostogas. Sakėsi per karą netekęs savo vienintelio sūnaus, kurs tarnavo lakunu Amerikos armijoje, tai dabar norėtų paimti koki nors našlaitį lietuvių iš tremtinių tarp. Bostone svečias žadėjo pabuti porą savaičių ar daugiau.

AKLIEJI MOKOSI DIRBTI PRIE MAŠINŲ

Aklas mokytojas Adrian Scheltes, (kairėj) 28 metų anžiaus, moko kitą aklą žmogų, Bernard Arcus, kuris neteko regėjimo nelaimingame atsitikime, kaip dirbti prie pinių mašinų. Akli žmonės, po išmokslinimo, atlieka painius darbus ir gali operuoti visokias mašinas. Chicago aklųjų mokykla daug jų paruošia visokiems darbams pramonėje.

KĄ NUVEIKĖ SLA SEIMAS.

45-tas SLA seimas, kuris pereiną savaitę posėdžiavo Bostone, jau pasibaigė ir delegatai išvažinėjo namo.

Ziūrint iš šalies, seimas dideliais darbais nepasizymėjo. Delegatai išklaušė Pildomosios Tarybos ir įvairių komisijų raportus ir patvirtino naujai išrinktus viršininkus.

Atmosfera buvo truputį įkaitusi renkant "Tėvynės" redaktorių, nes ilgai negalėta susitarti dėl kandidato, kuriuos seimui rekomenduoją švietimo komisija. S. Vitaičio šalininkai reikalavo, kad komisija ji rekomenduotų. Bet jokie reikalavimai ir spaudimai švietimo komisijos nepaveikė. Ji nominavo tuos, kurie jai išrodė tinkamiausi, būtent: Arlauską, Valucką ir Vasiliauską. Seimas išrinko Vasiliauską, kuris ir iki šiol daugiausia prie "Tėvynės" dirbo. (Po Prano Bajoro mirties, "Tėvynė" formaliai rinkto redaktoriaus neturėjo.)

"Tautiškių Centų" paskirstymą seimas paliko Pildomosios Tarybos nuožiūrai.

Alga centro sekretoriui pakelta nuo \$75 iki \$100 per savaitę. Be to, jam apmokamos visos kelionių išlaidos ir po \$8.00 į dieną, jei kur išvažiuoja.

Redaktoriaus alga pakelta nuo \$50 iki \$75 per savaitę.

Ne visi delegatai algų kėlimui pritarė. Kai kurie mano, kad susivienijimas negalės ilgai tokias išlaidas padengti. Reikės vėl kelti mokesčius.

Kitą seimą nutarta laikyti Baltimorėje.

NORI ATGAIVINTI "QUODDY" PROJEKTĄ

Ir lietuviams jau žinomas Quoddy kaimelis, Maine valstijoje, dabar vėl įdomiausia įstatymų leidėjų Washingtone. Maine valstijos republikaonai ištatė į senatą pirmą moterį, Mrs. Smith, energingą atstovų rūmų narę. Ji tai ir kelia Passamaquoddy projekto klausimą.

Tas "projektas" buvo ne kas kitas, kaip bandymas pakinkyti juos jėgą Passamaquoddy įlankoje. Tarp potvinių ir atoslūgių vanduo toje įlankoje pakyla ir nukrenta 27 pėdas. Jei tą vandenį užtenkus, tai būtų galima priversti jį varyti

elektros gamyklą. Per karą tam projektui įgyvendinti buvo išleista keliolika milijonų dolerių, bet vėliau visas reikalas buvo atidėtas, nes reikalas neatrodė tikras, o išlaidos buvo numatytos didelės. Jau pastatyti namai buvo palikti be naudojimo.

Quoddy kaimelio pastais manė pasinaudoti ir lietuvių šalpos darbo viršininkas Dr. Končius. Jis manė perkelti Baltijos universitetą iš Hamburgo. Bet ir iš to projekto niekas neišėjo, nes nei pinigų, nei užtenkamai drūtų pečių Dr. Končius tam projektui nesusirado.

Nun, Maine valstijos vadovai vėl galvoja atgaivinti tą projektą ir išgauti iš federalinės valdžios lėšų tolimesni darbai prie Quoddy projekto. "Busina" pirmoji moteris senatorius, Mrs. Smith, savo rinkiminėje propagandoj Quoddy projektą labai garsina ir žada dėti visas pastangas, kad reikalas nebūtų užmirštas.

Šią vasarą laukiama, kad mišri Amerikos ir Kanados komisija vėl visą reikalą išstudijuos ir padarys pasiūlymus dėl Passamaquoddy įlankos vandens išnaudojimo.

Skirsto \$200,000,000 Statybai

Massachusetts valstijos seimelis yra nutaręs duoti miestams paramos 200 milijonų dolerių veteranų namų statymui. Iki ateinančios savaitės vidurio tie pinigai jau bus paskirstyti tarp įvairių mūsų valstijos miestų ir miestelių.

Pradėjo Teisti 8 Vagis

Šį antradienį Bostono teismas pradėjo svarstyti aštuonių įtariamų žmonių bylą, kurie kaltinami pavogę iš veteranų administracijos sandėlių visokių prekių už 80,000 dolerių. Svarbiausias kaltininkas yra David Aranski, dar vadinamas David Allen. Sako, vagys buvo susibaudę su kai kuriais karininkais ir prekių statytojais.

Cambridge Majoro Alga \$20,000

Cambridge miesto taryba nutarė pakelti savo majoro algą metams nuo 15,000 iki 20,000 dolerių. Prieš balsavo tikrai vienas miesto tarybos narys.

UNIJOJOS RUOŠIA POLITINIUS KURSUS

Massachusetts valstijos Darbo Federacijos unijos susitarė su C. I. O. unijomis ir pirmą kartą Amerikos darbininkų istorijoje bendrai sutarė "stoti į politiką". Unijos sutarė dirbti su "Americans for Democratic Action" liberaline organizacija.

Unijų politinė veikla reikiama tuo, kad yra įkurta praktiškos politikos mokykla, kur darbininkų unijų nariai gali gauti pagrindines žinias apie politinę veiklą. Mokykla pradėjo veikti nuo birželio 19 d. Bostono "Teachers College" ir turi patalpas 350 klausytojams.

Visu pakraipų unijos ir liberalinė A. f. D. A. organizacija sutarė, kad yra būtinas reikalingas darbininkams išeiti į politiką su atviromis akimis, vieningai ir bendromis pastangomis siekti gerinti savo gyvenimą.

Panašios mokyklos ar kursai bus ruošiami ir atskirose miesto dalyse. Platesnių informacijų galima gauti "Mass. Citizens League for Political Education" 11 Beacon st. Tel. CA 7-5041.

LANKĖSI REDAKCIJOJ

SLA seimo ir kitų suvažiavimų proga mūsų redakcijoj lankėsi daug svečių iš tolimų kolonijų. Buvo atsiėmę: Dr. M. Vinikas su žmona iš New Yorko, Povylas Dargis su žmona iš Pittsburgho, A. Žilinskas, Mrs. Augustienė, Br. Spudienė, U. Balasauskienė, J. Gloveskas, J. Buivydas, P. Krauciukas iš Brooklyno, drg. Tvaronaitis iš Manchester, Conn., K. Štaupas iš Cleveland, Ohio, A. Šaukevičius ir V. Kasperavičius iš Shenandoah, Pa., Mrs. Ona Barvainis iš Binghamton, N. Y., J. V. Stilonas iš Pittsburgh, Pa. ir "Tėvynės" redaktorių M. L. Vasiliauskas.

PARSIDUODA GELEŽŲ STORAS

Geroj vietoj Hardware biznis išdirbtas per 30 metų, ant Codman Square, Dorchester, Mass. Parsiduoda iš priežasties savininko mirties. Jei kas norėtų eiti į tą biznį, prašau tuojau kreiptis pas:

William Yanuss, 224 E. st., So. Boston, Mass. Tel. SO 8-4196. No brokers.

APSIDRAUSK NUO LI-GOS IR NELAIMES

Už \$12 per metus gausi ligoje \$25 pašalpos savaitei. Visais insurance reikalais kreipkitės į

BRONIS KONTRIM 598 East Broadway, So. Boston, Mass. Tel. SO 8-1761 ir SO 8-2483

Namų Savininkų Žiniai

PARAGON'S ZINCOLEAD HOUSE PAINT

... is blended for your immediate use, thoroughly water and weather proofed, cleanses and renews itself after heavy rains, in leaving white and a wide range of colors.

\$4.75

VIŠKAS PRIEINAMA KAINA. UŽEIKIT

SOUTH BOSTON HARDWARE, Inc.

JOHN KLIMAS, Mgr.

322 W. Broadway, South Boston Tarp E ir D gatvių

Tel. South Boston 8-1756

IŠ SOCIALDEMOKRATŲ SUVAŽIAVIMO

Praeitą savaitę buvo paskelbta "Keleivyje" trumpas aprašymas LSS suvažiavimo. Prie jo reikia dar pasinėti kas seka:

Suvažiavimui pasveikinti aukų prisuntė drg. P. Motiečius iš Waterbury, Conn. —\$20.

Popietiniame posėdyje suvažiavimas išklaušė plataus pranešimo savo atstovų iš BALF veikimo. Pranešimą darė drg. M. Michelsonienė, jos pranešimą papildė d. A. Žilinskas.

Pranešimas buvo sukėlęs gyvų diskusijų apie BALF veiklą, o paskui buvo tartasi apie būtiną reikalą telkti kiek galima daugiau affidavitų, kad daugiau lietuvių galėtų pasinaudoti dabar kongreso priimtu įstatymu apie išleidimą išvietintųjų žmonių. D-s.

RADIJO PROGRAMA

Lietuvių Radio Korporacijos programa ateinančių nedėdienių iš WORL stoties, 950 kilociklių, tarp 9:30 ir 10:30 ryto bus tokia:

1. Armonistas Richard Barris iš Dedham, Mass.
2. Dainininkas Ignas Kubiliunas iš So. Bostono.
3. Pasaka apie Magdute.

Po programos parašykite savo išpužius ir nusiųskite šiuo adresu: WORL Station, Lithuanian Program, 216 Tremont st., Boston, Mass., pranešdami savo išpužius, o skelbimus prašome siųsti į 502 East Broadway, So. Boston 27, Mass. —Steponas Minkus

Reikalingi 3-4 Kambariai

Turi būti su maudyne, South Bostone, dviem žmonėms be vaikų. Prašom pranešti šiuo adresu:

M. Sheides, 36 Telegraph st., So. Boston, Mass.

APSIDRAUSK NUO LI-GOS IR NELAIMES

Už \$12 per metus gausi ligoje \$25 pašalpos savaitei. Visais insurance reikalais kreipkitės į

BRONIS KONTRIM 598 East Broadway, So. Boston, Mass. Tel. SO 8-1761 ir SO 8-2483

BRONIS KONTRIM

598 East Broadway, So. Boston, Mass. Tel. SO 8-1761 ir SO 8-2483

Namų Savininkų Žiniai

PARAGON'S ZINCOLEAD HOUSE PAINT

... is blended for your immediate use, thoroughly water and weather proofed, cleanses and renews itself after heavy rains, in leaving white and a wide range of colors.

\$4.75

VIŠKAS PRIEINAMA KAINA. UŽEIKIT

SOUTH BOSTON HARDWARE, Inc.

JOHN KLIMAS, Mgr.

322 W. Broadway, South Boston Tarp E ir D gatvių

Tel. South Boston 8-1756

Ar Manai Taisyti Namą?

Kreipkitės pas mus,—patarsime Jau Turime Visokio Tavoro

Flood Square Hardware Co.

A. J. ALEKNA, Prop. 628 E. Broadway, So. Boston Tel. SOU 4148

Expert Watch Repairing

3 to 7 Days Service

Ketvirtis and Co.

Watches - Jewelry - Diamonds Radios - Electrical Appliances

379 W. Broadway, So. Boston Tel. SOU 4649

Dr. J. C. Seymour

(LANDZIUS)

Lietuviai Gydytojas ir Chirurgas

Vartoja vėliausios konstrukcijos X-RAY Aparatą

Pritaiko Akinius

VALANDOS: nuo 2-4 nuo 7-8 534 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

A. J. NAMAKSY

REAL ESTATE & INSURANCE

409 W. Broadway SOUTH BOSTON, MASS

Office Tel. SOBoston 8-0948

Res. 37 ORIOLE STREET West Roxbury, Mass.

Tel. PArkway 7-1233 W

DR. D. PILKA

Ofiso Valandos: nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 8

546 BROADWAY

SO. BOSTON, MASS.

Telefonas: SOUth Boston 1329

Dr. John Repshis

(REPSYS)

LIETUVIS GYDYTOJAS

Valandos: 2-4 ir 6-8 Nedėliomis ir Šventadieniais: nuo 10 iki 12 ryto

278 HARVARD STREET

kamp. Inman St., arto Central Sq. CAMBRIDGE, MASS.

J. L. Pašakarnis

OPTOMETRISTAS

Ofiso valandos: Nuo 9 ryto iki 7 vakaro Seredomis: Nuo 9 ryto iki 12 dienos

447 Broadway SO. BOSTON, MASS.

DR. G. L. KILLORY

18 Tremont St., Kimbal Building

Kambarys 205 BOSTON, Telf. Lafayette 2371 arba: Somerset 2044-J

SPECIALISTAS KRAUJO, INKSTŲ IR NERVŲ LIGŲ

Daro Kraujo Patikrinimą

Valandos: Nuo 9 ryto iki 7 vak. kasdien Nedėliom, nuo 10 ryto iki 1.

BORIS BEVERAGE CO.

220 E Street, South Boston

Pristato toniką, vyną ir visokios rūšies alų baliams, vestuvėms į namus ir sales.

Savininkai: Juozas Arlauskas ir Juozas Skandalis.

Telef.: SOU 3141.

LITHUANIAN FURNITURE CO.

APDRAUSTI PERKRAUSTYTOJAI (Insured Movers)

Perkraustom čia pat ir į tolimas vietas.

Saugi priežiūra, kaina prieinama 326 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS. Tel. SOUth Boston 4614